

VILVOORDE

VOORMALIG DOMINICANENKLOOSTER
SITE 'MATTENKOT'

PROEFSLEUVENONDERZOEK

EXAMINO CVBA

2008

cm

COLOFON

Leasingnemer:

Stad Vilvoorde
Grote Markt
1800 Vilvoorde

Opdrachtgever:

Dexia Bank nv
Pachecolaan 44
1000 Brussel

Ontwerper:

Groep Infrabo
Langstraat 65
2260 Westerlo

Monumenten en Landschappen:

Agentschap R-O Vlaanderen
Afdeling R-O Vlaams-Brabant, Onroerend Erfgoed
Mevr. Els Patrouille
Waaistraat 1 bus 3
3000 Leuven

Provincie Vlaams-Brabant:

Mevr. Hadewijch Degryse
Provincieplein 1
3010 Leuven

Onderzoek:

Examino cvba
Guido Gezellestraat 23
8560 Wevelgem

Onderzoekers: Marjolein Deceuninck
Nele Vanholme
Ann Verdonck

INHOUD

1. INLEIDING	2	4.3. Advies verder onderzoek exterieur	9
1.1. Doelstelling van het onderzoek	2	4.4. Advies verder onderzoek interieur	13
1.2. Korte historiek	2		
1.3. Ligging van de site	3	5. SLEUVENFICHES	17
2. METHODOLOGIE	3	6. PLANLIJST	34
2.1. Fase 1	3	7. VONDSTENLIJST	34
2.2. Fase 2	3		
2.3. Registratiemethode	3		
3. RESULTATEN	4		
3.1. Algemeen	4		
3.2. Sleuf 1	4		
3.3. Sleuf 2	4		
3.4. Sleuf 3	4		
3.5. Sleuf 4	4		
3.6. Sleuf 5	6		
3.7. Sleuf 6	6		
3.8. Sleuf 7	6		
3.9. Sleuf 8	6		
3.10. Sleuf 9	7		
3.11. Sleuf 10	7		
3.12. Sleuf 11	7		
3.13. Sleuf 12	7		
3.14. Sleuf 13	8		
4. BESLUIT EN ADVIES	8		
4.1. Besluit	8		
4.2. Vraagstellingen	8		

1. INLEIDING

1.1. Doelstelling van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek betreft een proefsleuvenonderzoek en geen opgraving. Er worden sleuven gegraven tot de eerste archeologische sporen zijn bereikt of tot op een bepaalde diepte. Aan de hand van de resultaten dient de aanwezigheid van archeologische sporen rondom het complex in kaart gebracht te worden, gekoppeld aan een advies omtrent de wenselijkheid en noodzaak van verder onderzoek.

1.2. Korte historie

Gezien het hier een proefsleuvenonderzoek betreft, is geen bijkomend bouwhistorisch of archiefonderzoek uitgevoerd. Het reeds uitgevoerde onderzoek (een bouwhistorische studie uit 2002)¹ werd geconsulteerd maar bleek enkel bruikbaar voor een summiere bouwgeschiedenis van de site.

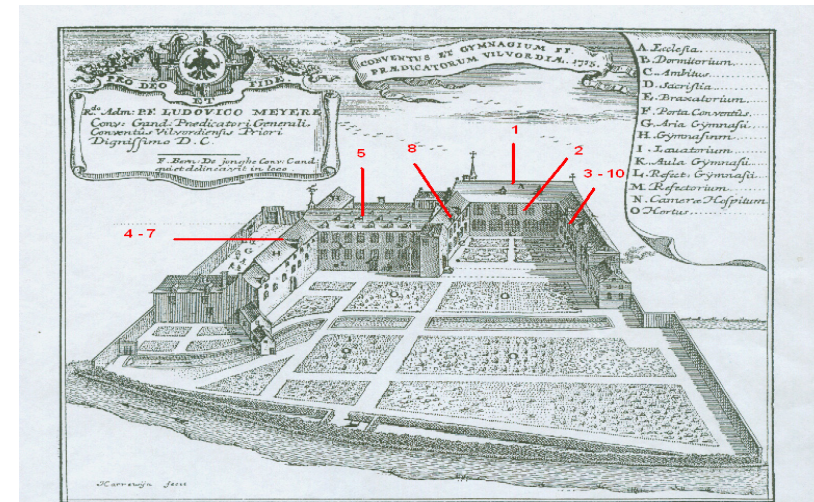
In 1623 werd een akkoord gesloten tussen de dominicanen en de stad Vilvoorde om een vicariaat met Latijnse school op te richten, die in 1686 zou worden gepromoveerd tot klooster. De orde vestigde zich aanvankelijk in een aangekocht eigendom bestaande uit een huis, hof, stallingen, waterput, schuur en poort. Dit domein werd uitgebreid met de aankoop van verschillende huizen, waardoor het geheel in het zuiden werd afgebakend door de Woluwe en de Zenne. Het klooster ontstaat door de geleidelijke afbraak en vernieuwing van de aangekochte gebouwen. De kloosterkerk wordt ingewijd in 1642, in 1644 wordt een eerste kloostervleugel langs de kerk gebouwd en gestart met de aanleg van een tweede vleugel naar het zuiden toe. Tot op het einde van de 17de

¹ Debacker I., Wouters A., *Bouwhistorische studie Oud Dominicanenklooster te Vilvoorde, het 'Mattenkot'*, december 2002, 67 p.

eeuw worden er nog verschillende delen van het klooster opgetrokken.

In het begin van de 18de eeuw wordt het oud collegebouw afgebroken en vervangen door drie klaslokalen en vangt de bouw van de derde kloostervleugel aan. Uit deze periode is een gravure van Harrewijn bewaard (1715). De fundering van de vierde kloostervleugel zou in 1728 zijn opgetrokken en het gebouw in de komende jaren verder afgewerkt.

Op het einde van de 18de eeuw werd het college gebruikt voor de huisvesting van Franse soldaten. De dominicanen werden in 1796 uit het klooster gezet en het geheel werd openbaar verkocht. In deze periode werd een deel van het complex afgebroken en de resterende gebouwen kregen een nieuwe functie. Achtereenvolgens huisvestte het voormalige klooster een katoenfabriek, een weefselfabriek, een zeepkeet, een ijzerwarenfabriek, een cement- en plaasterfabriek en tenslotte een mattenfabriek. Vanaf 1932 nam de nijverheidsschool haar intrek in de gebouwen. In 1978 werd het voormalige dominicanenklooster als monument beschermd en sinds het begin van de jaren '90 staan de gebouwen leeg.

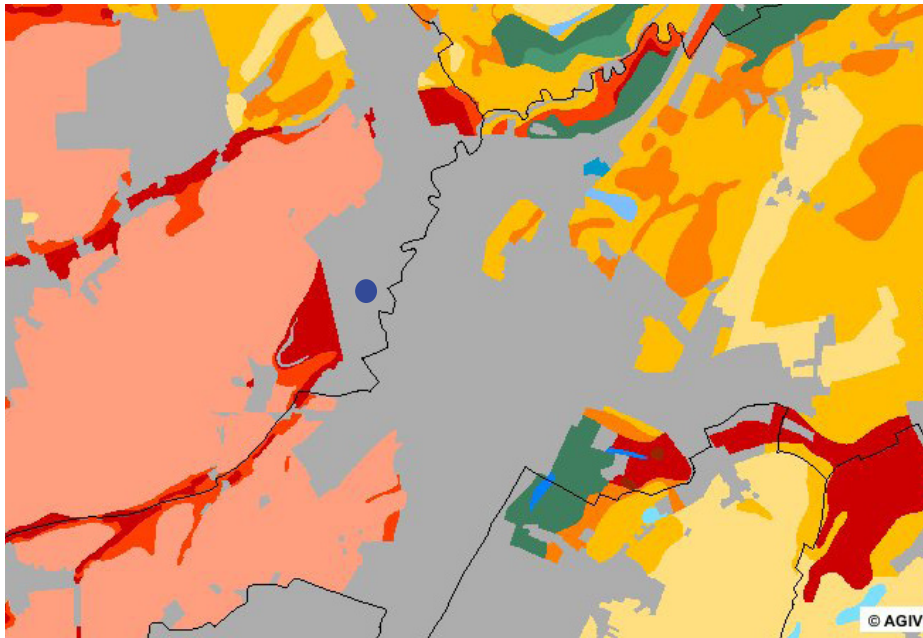

Gravure van Harrewijn

1.3. Ligging van de site

De site is gelegen nabij een beek en de bodem bestaat uit zandleem

Op de bodemkaart bevindt de site zich op de overgang van een lemige (rode tinten) naar een zandlemige (gele tinten) bodem. De verschillende kleuren hebben te maken met de vochtigheidsgraad: roze: droge leem, rood: natte leem, geel: vochtige zandleem, oranje: natte zandleem.

Bodemkaart (<http://geo-vlaanderen.agiv.be>)

2. METHODOLOGIE

2.1. Fase 1

Alle sleuven werden uitgraven tot op een eerste niveau A. Dit is de diepte waarop de eerste archeologisch relevante sporen zichtbaar werden. De diepte van dit niveau varieert van sleuf tot sleuf.

2.2. Fase 2

In een volgende fase werd een aantal sleuven uitgraven tot een tweede niveau B. Enkel sleuf 2 werd een derde keer verdiept tot op de lemige moederbodem.

2.3. Registratiemethode

Alle relevante profielen en grondvlakken werden ingemeten en opgetekend op 1/20 of 1/50.

Bij het registreren van de verschillende sporen werd gebruik gemaakt van de Harrismatrix, waarbij elke handeling in het verleden geregistreerd wordt als een spoor (bv. het uitgraven van de kuil en het vullen van een kuil zijn twee verschillende sporen). De sporenfiches werden op het terrein ingevuld om het werk vlot te laten verlopen en vertekende interpretaties te vermijden.

S1 is het spoornummer dat werd toegekend aan de recente verstoringslaag, hetgeen ongeveer de bovenste halve meter op het hele terrein betekent.

Enkel relevant archeologisch materiaal werd per spoor bewaard (zie vondstenlijst).

3. RESULTATEN

3.1. Algemeen

Gezien de industriële en andere activiteiten op de site gedurende de laatste tweehonderd jaar, is het bovenste pakket op het hele terrein zwaar verstoord door allerhande nutsleidingen, afvoerputten en verhardingen. Gemiddeld gaat het om een 50-tal cm maar plaatselijk zijn er verstoringen die tot meer dan één meter diep gaan.

3.2. Sleuf 1

Deze sleuf werd aangelegd onder de voormalige oostelijke pandgang. Tot op 80 cm diep zijn enkel puinlagen aanwezig. Op die diepte bevinden zich in de noordelijke helft van de sleuf de restanten van een bakstenen vloer. In het midden van de sleuf bevindt zich een tweede vloertje met een muurtje ernaast. Het niveau van deze vloeren komt noch overeen met het huidige vloerniveau in de kapel, noch met dat van de kelders in vleugel C en D. Dit sluit echter niet uit dat het mogelijk om het oorspronkelijk niveau van de pandgang gaat.

Bij een tweede verdieping van de sleuf werden twee donkere parallelle sporen zichtbaar met groenig zand ertussen. In dit spoor werd een scherp Langerwehe aardewerk (14de eeuw) aangetroffen.

3.3. Sleuf 2

Haaks op gebouw D en dwars door de voormalige binnentuin werd sleuf 2 uitgevoerd. Tot op ruim één meter diepte en op sommige plaatsen tot twee meter diep werd enkel puin aangetroffen.

Daaronder is een donker, vrij egaal pakket aanwezig, dat als een oude leeflaag kan worden geïnterpreteerd. Op 2,5 m diep werd de onverstoorde bodem aangesneden.

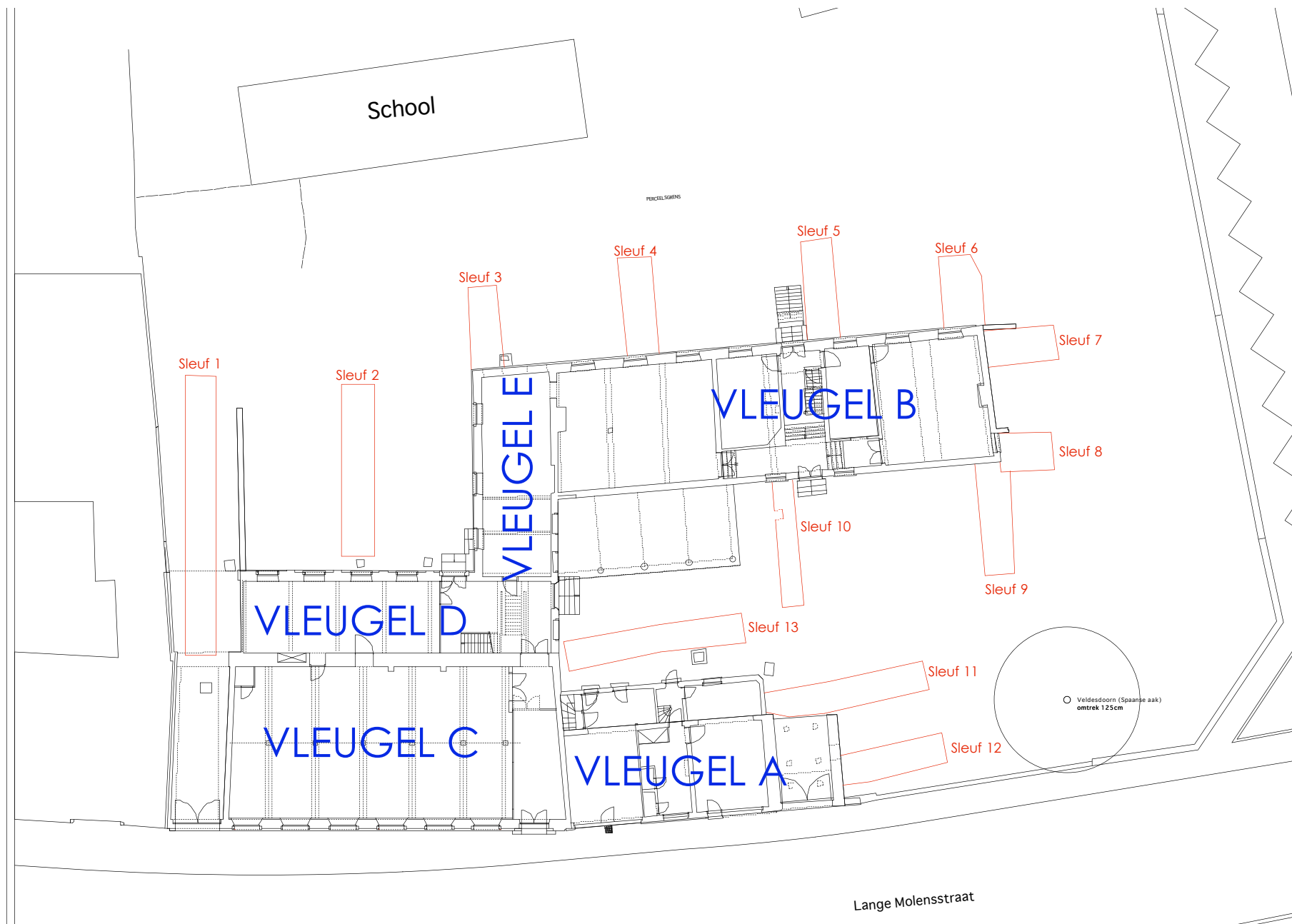
Op ongeveer 11 meter van gebouw D en parallel ermee werd een muurtje aangetroffen. Erachter was verder onderzoek niet mogelijk gezien zich daar een ondoordringbare verharding bevindt. Hier stelt de vraag zich of deze muur een restant kan zijn van de vierde pandgang, dan wel werd hergebruikt tijdens latere verbouwingsfases.

3.4. Sleuf 3

Deze sleuf werd aangelegd op de zuidoosthoek van vleugel E. Een 50-tal cm onder het loopvlak werd tegen het gebouw aan een beerput met tongewelf blootgelegd. Een aanlegsleuf was niet aanwezig, hetgeen betekent dat de beerput van binnenuit werd gemetst. Onder de gebruikelijke puinlaag is een quasi egaal donkerbruin pakket aanwezig met een gelig lemig pakket erin dat zichtbaar was in het westprofiel en op het grondvlak van de sleuf. In het oostprofiel was een muur zichtbaar die een hoek maakt maar die niet kan worden geduid met de huidige informatie.

3.5. Sleuf 4

Sleuf 4 bevond zich haaks op gebouw B. In deze sleuf werden op-hogingspakketten aangetroffen tot 1,4 m onder het loopniveau. Daaronder is het egaal donker pakket aanwezig, een oude leeflaag. De getrapte fundering van het gebouw bestaat uit bakstenen van 26 x 12 x 5,5 cm en vangt aan ongeveer één meter onder het loopniveau. De onderzijde van de fundering werd niet bereikt.

Zicht op de gebouwen van het voormalige dominicanenklooster en de aanduiding van de verschillende sleuven

3.6. Sleuf 5

Sleuf 5 werd aangelegd naast de trap en loodrecht op gebouw B. Er werden grofweg drie lagen geregistreerd: de donkere leeflaag, een geel lemig ophogingspakket en de bovenste humuslaag. De leeflaag ligt ongeveer 80 cm onder het loopvlak en even hoog als de bovenzijde van de fundering van gebouw B. Mogelijk is er een verband tussen beide.

3.7. Sleuf 6

Op de zuidwesthoek, ten zuiden van vleugel B werd sleuf 6 aangelegd tot één meter diep. In het westen van de sleuf bevindt zich een muur in natuursteen die haaks op gebouw B aansluit. In het zuiden is de muur afgebroken. Aan de bouwnaad en -sporen te zien, is gebouw B tegen deze muur aangebouwd. De muur is een restant van een ouder gebouw dat zich ten westen van gebouw B moet hebben bevonden. In verschillende sleuven kon vastgesteld worden dat de fundering van de westgevel van de bestaande vleugel B in oorsprong toebehoorde aan een verdwenen dwarsvleugel: de fundering loopt door in sleuf 6 en 9, de druiplijst van de plint van het ouder gebouw is in profiel zichtbaar en de fundering van de verdwenen dwarsmuur ligt onder deze van vleugel B (die in baksteen is uitgevoerd).

Bijgevolg heeft men bij afbraak van deze vleugel, vleugel B van een nieuwe westgevel voorzien. De vraag stelt zich hoe men bij de bouw van de verdwenen dwarsvleugel de fundering heeft aangelegd: slechts in sleuf 6 is een aanlegssleuf zichtbaar in de oude leeflaag, dit is niet het geval in sleuf 7 en 8. Omdat er tegen de fundering veel kalkmortel zit, is het mogelijk dat een sleuf werd gegraven waartegen de fundering langs één zijde werd gemetst.

3.8. Sleuf 7

Sleuf 7 werd aangelegd op de zuidwesthoek, ten westen van gebouw B. De fundering bestaat hier uit natuursteen en een weinig baksteen en loopt tot 2,07 m onder het huidig loopniveau. Onder de fundering is weerom de donkere leeflaag aanwezig. In deze laag werd op 2,6 m onder het loopniveau de rand gevonden van een 9de eeuwse kogelpot in type Pingsdorf aardewerk. Daarnaast is goed bewaard botmateriaal aangetroffen. De vondst van dit importmateriaal uit een periode waarover in Vilvoorde tot op heden geen gegevens voorhanden zijn, is bijzonder intrigerend en is van grote invloed op het advies voor deze site.

9de eeuwse aardewerk

3.9. Sleuf 8

Tegen de noordwesthoek van vleugel B, aan de westzijde, werd sleuf 8 gerealiseerd. In het oostprofiel werd de fundering van gebouw B aangesneden, die in noordelijke richting eveneens zichtbaar werd in sleuf 9 en in zuidelijke richting in sleuf 7 en 6. De fun-

dering is afkomstig van een ouder gebouw en werd hergebruikt bij de aanleg van vleugel B.

Het zuidprofiel toont de fundering van de steunbeer tegen de westgevel van gebouw B, die niet in verband is gemetst en bijgevolg later aan het gebouw is toegevoegd. In het zuidprofiel is een blauwe hardstenen pijler aanwezig maar interpretatie ervan is niet mogelijk.

3.10. Sleuf 9

Sleuf 9 bevindt zich aan de noordwesthoek van gebouw B, aan de noordzijde.

In noord-zuid lopende richting is haaks op gebouw B een natuurstenen muur aangetroffen, die ook in de voorgaande drie sleuven aanwezig is.

Naast en doorheen deze muur zijn recentere sporen aanwezig die niet verder kunnen worden geïnterpreteerd.

Bij de verdieping van deze sleuf kwam in het verlengde van de natuurstenen muur een muur in bak- en natuursteen te voorschijn. Het verband tussen beide is niet duidelijk.

3.11. Sleuf 10

Sleuf 10 werd aangelegd aan de noordzijde van vleugel B. In deze sleuf zijn allerlei recente verstoringen aanwezig zoals gemetste afvoerputten, de enige nog werkzame elektriciteitsleiding op de site, eronder een oudere, niet-werkzame leiding,... Vooral door de nog werkzame leiding kon er niet dieper worden gegraven maar het volledige pakket erboven is archeologisch niet relevant en het ziet ernaar uit dat de verstoringen ook eronder nog doorlopen.

3.12. Sleuf 11

Deze sleuf bevindt zich ten westen van het poortgebouw. Enerzijds zijn er zware verstoringen vrijgelegd, tot 1,4 m diep en anderzijds zijn interessante sporen aan het licht gekomen.

In het oostprofiel bevindt zich een zware, onregelmatige fundering onder gebouw A, die te zwaar is om bij dit gebouw te horen en dus afkomstig is van een oudere vleugel, waar mogelijk ook sporen van zijn aangetroffen in sleuf 13.

De fundering van de westmuur van het poortgebouw werd aangesneden, evenals een haaks op de fundering aangelegde muur in natuursteen.

Aan de westzijde van de sleuf werd een restant van een muur in bak- en natuursteen vrijgelegd.

In grondvlak A werd de oude leeflaag zichtbaar en daarin werden scherven lokaal grijs aardewerk aangetroffen.

In deze sleuf gebeurde een verdieping tot op de moederbodem. In grondvlak B waren drie of vier paalkuilen aanwezig, uitgegraven tot net boven een laag natuursteenknollen en de moederbodem.

3.13. Sleuf 12

Tegen de westgevel van het poortgebouw werd sleuf 12 aangelegd.

De fundering van het poortgebouw bestaat uit natuursteen in een onregelmatig verband. Achter de cementering zijn verschillende bouwmaterialen en bouwnaden zichtbaar, die zeker verder onderzoek vragen.

In het grondvlak van deze sleuf zijn opvallend veel houtskoolpartikels aanwezig.

Centraal en in het westen van de sleuf bevinden zich verschillende muurtjes en een goot. Mogelijk zijn deze in verband te brengen

gen met de huizen die hier hebben gestaan.

3.14. Sleuf 13

Sleuf 13 bevindt zich ten westen van vleugel C en parallel met gebouw A.

Een 40-tal cm onder het loopniveau werd een natuurstenen muur aangetroffen met een oost-west oriëntatie. Ongeveer in het midden van de sleuf bevindt zich een restant van een natuurstenen muur met een noord-zuid oriëntatie. Het is niet duidelijk of er een relatie tussen beide bestaat.

Aan de oostzijde van de sleuf zijn een aantal bak- en natuurstenen sporen vrijgelegd die niet kunnen worden geïnterpreteerd maar zeker verder onderzoek verdienen.

4. BESLUIT EN ADVIES

4.1. Besluit

Ons inziens zijn de resultaten van het proefsleuvenonderzoek van die aard dat verder onderzoek te verantwoorden is. Gaandeweg het proefsleuvenonderzoek bleek dat een archeologische begeleiding bij de toekomstige werken niet voldoende zal zijn en dat een archeologische opgraving zich opdringt.

Vooral de vondst van een rand van een 9de eeuwse kogelpot roept vele vragen op en is een indicatie dat de aanwezige sporen op de site van het 'Mattenkot' ver in de geschiedenis teruggaan. Een geschiedenis waar tot op heden bitter weinig van gekend is. Daarnaast vragen ook de aanwezige muur- en vloerfragmenten om verder onderzoek om een beter zicht te krijgen op het voormalige dominicanenklooster.

4.2. Vraagstellingen

Volgende vraagstellingen en voorstellen kunnen worden opgenomen in het toekomstig archeologisch onderzoek.

- Voor een beter begrip van de verschillende vleugels en hun geschiedenis, dienen alle bouwsporen te worden geregistreerd nadat pleister en cementering zijn verwijderd. Meer bepaald dient dit zeker te gebeuren aan de interieurzijde van de westgevel van gebouw B en aan de westgevel van het poortgebouw.
- De kadastragegevens dienen aan een nader onderzoek te worden onderworpen en indien mogelijk gelinkt aan de sporen uit de proefsleuven. Daarnaast moeten iconografische bronnen worden gezocht die een zicht bieden op de huizen die aanvankelijk naast het poortgebouw stonden en op de site in de 19de en 20ste eeuw.
- Zowel in sleuf 11 als in sleuf 13 zijn restanten van muren in natuur-

steen aanwezig. Het mogelijke verband tussen deze sporen dient verder onderzocht te worden, evenals de mogelijkheid dat zich een ouder gebouw tussen vleugel A en B bevond.

- De in sleuf 2 aangetroffen muur dient verder te worden onderzocht om te bevestigen, dan wel uit te sluiten of het om de vierde pandgang gaat. Ook de zone ten zuiden van de muur dient verder te worden onderzocht.
- De links tussen de gevonden muurresten in sleuf 3 en gebouw E dient verder te worden onderzocht.
- Ten westen van vleugel B dient te worden gezocht naar verdere sporen van de verdwenen dwarsvleugel.
- De oude leeflaag die in de verschillende sleuven werd aangetroffen, dient verder in kaart gebracht, onderzocht en geïnterpreteerd te worden.
- De bovenste 50 cm tot 1 meter op het hele terrein is van recente oorsprong en archeologisch onbelangrijk

4.3. Advies verder onderzoek exterieur

Aan de hand van de plannen die groep Infrabo ter beschikking heeft gesteld, zal een overzicht worden gemaakt van het verder onderzoek. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de nummering die door hen is toegekend aan de verschillende graafvlakken.

Graafvlak 1

Deels onderzocht met proefsleuf 2

Uit te graven diepte: 4,19 m

Oppervlakte: 181,51 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 1 m diep, behalve muurresten, die hoger aanwezig kunnen zijn. De moederbodem is te verwachten op 2,5 tot 3 m diep.

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 4-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 15 werkdagen

Graafvlak 2

Deels onderzocht met proefsleuf 2

Uit te graven diepte: 3,55 m

Oppervlakte: 88,63 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 1 m diep, behalve muurresten, die hoger aanwezig kunnen zijn. De moederbodem is te verwachten op 2,5 tot 3 m diep.

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 4-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 8 werkdagen

Graafvlak 3 en 3'

Deels onderzocht met proefsleuf 1

Uit te graven diepte: 0,77 m

Oppervlakte: 49,95 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 0,8 m diep.

Voorstel: de volledige zone mag gezien de beperkte diepte worden uitgegraven zonder onderzoek.

Graafvlak 4

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 3,35 m

Oppervlakte: 42,70 m²

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 4-tal niveaus.

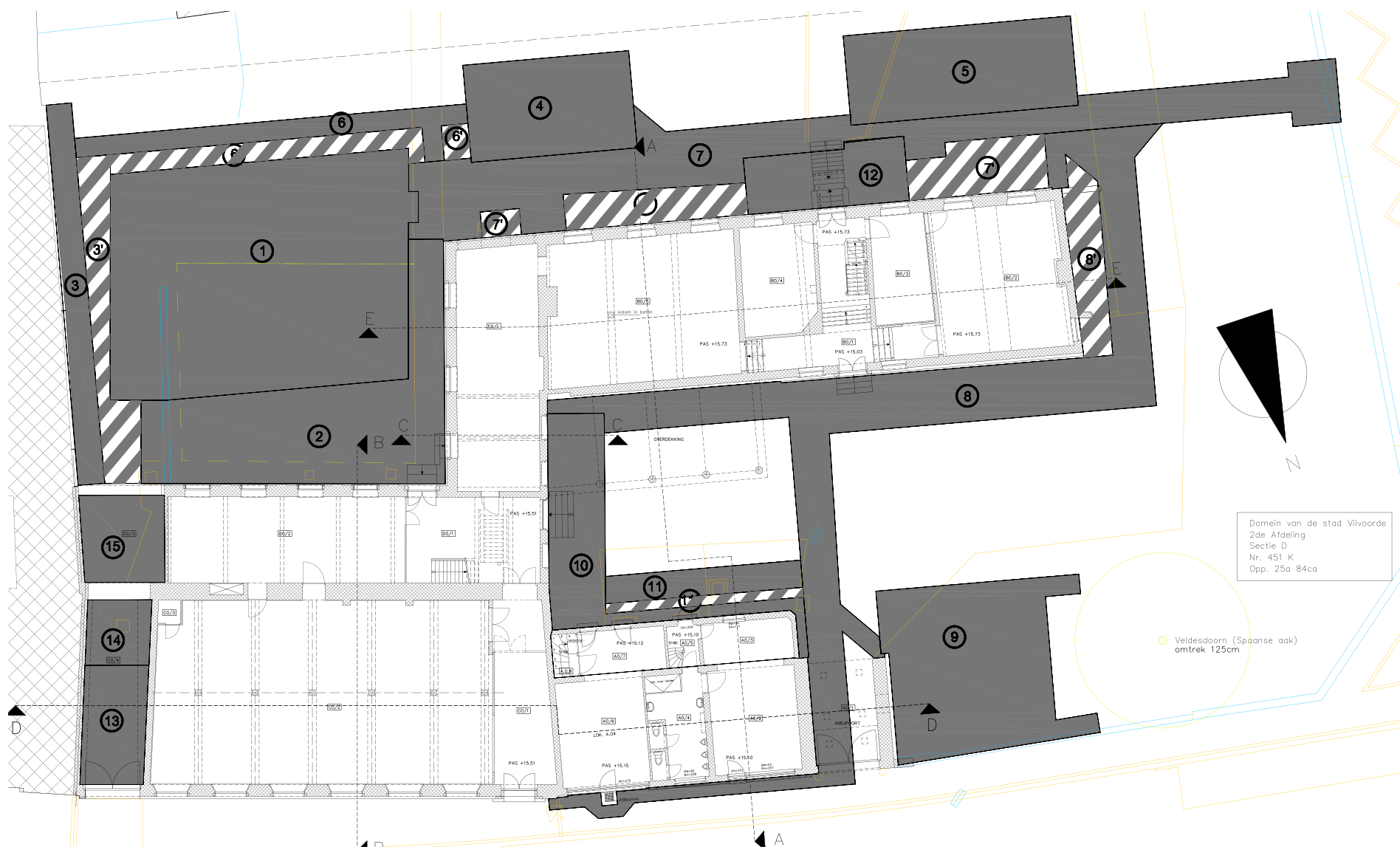
Te voorziene termijn: 5 werkdagen

Graafvlak 5

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 2,85 m

Oppervlakte: 53,82 m²

Overzicht van de graafvlakken, exterieur

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 4-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 6 werkdagen

Graafvlak 6 en 6'

Deels onderzocht met proefsleuf 2

Uit te graven diepte: 1,50 m

Oppervlakte: 41,12 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 1 m diep, behalve muurresten, die hoger aanwezig kunnen zijn.

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 2-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 5 werkdagen

Graafvlak 7 en 7'

Deels onderzocht met proefsleuven 3, 4 en 6

Uit te graven diepte: 1,50 m

Oppervlakte: 143,05 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 1 m diep, behalve muurresten, die hoger aanwezig kunnen zijn.

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 2-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 8 werkdagen

Graafvlak 8 en 8'

Deels onderzocht met proefsleuven 7, 8, 9, 10 en 11

Uit te graven diepte: 1 m

Oppervlakte: 166,03 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 1 m diep, behalve muurresten, die hoger aanwezig kunnen zijn.

Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.

Te voorziene termijn: 5 werkdagen

Graafvlak 9

Deels onderzocht met proefsleuf 12

Uit te graven diepte: 1,37 m

Oppervlakte: 76,79 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 0,5 m diep.

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 3-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 7 werkdagen

Graafvlak 10

Deels onderzocht met proefsleuf 13

Uit te graven diepte: 2,78 m

Oppervlakte: 39,40 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 0,40 m diep.

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 5-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 6 werkdagen

Graafvlak 11 en 11'

Deels onderzocht met proefsleuf 13

Uit te graven diepte: 0,98 m

Oppervlakte: 19,23 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 0,4 m diep.

Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.

Te voorziene termijn: 1 werkdag

Graafvlak 12

Deels onderzocht met proefsleuf 5

Uit te graven diepte: 2,35 m

Oppervlakte: 25,38 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 1 m diep, behalve muurresten, die hoger aanwezig kunnen zijn.

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 4-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 5 werkdagen

Graafvlak 13

Deels onderzocht met proefsleuf 1

Uit te graven diepte: 1,20 m

Oppervlakte: 20,01 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 0,8 m diep.

Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.

Te voorziene termijn: 3 werkdag

Graafvlak 14

Deels onderzocht met proefsleuf 1

Uit te graven diepte: 0,20 m

Oppervlakte: 11,01 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 0,8 m diep.

Voorstel: de volledige zone mag gezien de beperkte diepte worden uitgegraven zonder onderzoek.

Graafvlak 15

Deels onderzocht met proefsleuf 1

Uit te graven diepte: 1,00 m

Oppervlakte: 19,00 m²

De archeologische sporen bevinden zich vanaf 0,8 m diep.

Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.

Te voorziene termijn: 1 werkdag

Totale termijn exterieur: 75 werkdagen

Opmerkingen

Er zal bijzondere aandacht dienen te worden besteed aan de timing van de werkzaamheden. De verschillende graafvlakken hebben telkens andere afmetingen en worden tot op verscheidene dieptes afgegraven. De vlakken dienen voorafgaand door een landmeter te worden uitgezet.

In de graafvlakken waar meer als twee meter diep wordt gegraven, moeten in samenspraak met de veiligheidscoördinator en de ontwerper, de nodige maatregelen worden getroffen om de profielen te stutten.

Om het archeologisch onderzoek en de overige werkzaamheden vlot samen te laten verlopen, stellen we voor dat in de piloot-aanneming wordt voorzien dat drie werkmannen ter beschikking worden gesteld, evenals een kraan. Zo kan het aantal personen op de werf en het aanwezige materiaal worden gereduceerd, hetgeen voor een beter overzicht zorgt.

In de hier voorziene termijnen is geen rekening gehouden met de mogelijke aanwezigheid van menselijke resten. Indien begravingen worden aangetroffen, zal dat een invloed hebben op de termijn.

De hier opgegeven termijnen zijn indicatief en houden geen rekening met uitzonderlijke vondsten. De opgegeven termijnen zijn die van de archeologen, die nog dienen aangevuld te worden met de graafuren van de werkmannen en de kraan. De verwerking van de gegevens gebeurt door het team dat de opgravingen heeft uitgevoerd en hiertoe wordt minimum de helft van de opgravingstermijn voorzien.

Het team dat de opgravingen uitvoert, dient minstens te bestaan uit een archeoloog met de nodige ervaring in stadscontext en een tweede archeoloog. De grootte van het team mag worden bepaald door de uitvoerder van de opgraving die daaromtrent een conceptnota dient op te stellen en bij zijn offerte te voegen.

4.4. Advies verder onderzoek interieur

Aan de hand van de plannen die groep Infrabo ter beschikking heeft gesteld, zal een overzicht worden gemaakt van het uit te voeren onderzoek in de kelders van het Mattenkot. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de nummering die door hen is toegekend aan de verschillende graafvlakken. Gezien in de kelders geen proefsleuven zijn uitgevoerd, zijn de daar te verwachten resultaten niet in te schatten.

Graafvlak 16

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 1,52 m

Oppervlakte: 5,92 m²

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 3-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 2 werkdagen

Graafvlak 17

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 2,84 m

Oppervlakte: 10,27 m²

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 5-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 4 werkdagen

Graafvlak 18

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 0,34 m

Oppervlakte: 102,48 m²

Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.

Te voorziene termijn: 2 werkdagen

Graafvlak 19

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 0,55 m

Oppervlakte: 6,75 m²

Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.

Te voorziene termijn: 1 werkdag

Graafvlak 20

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 1,70 m

Oppervlakte: 26,72 m²

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 3-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 5 werkdagen

Graafvlak 21

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 3,58 m

Oppervlakte: 13,22 m²

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 5-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 4 werkdagen

Graafvlak 22

Niet onderzocht

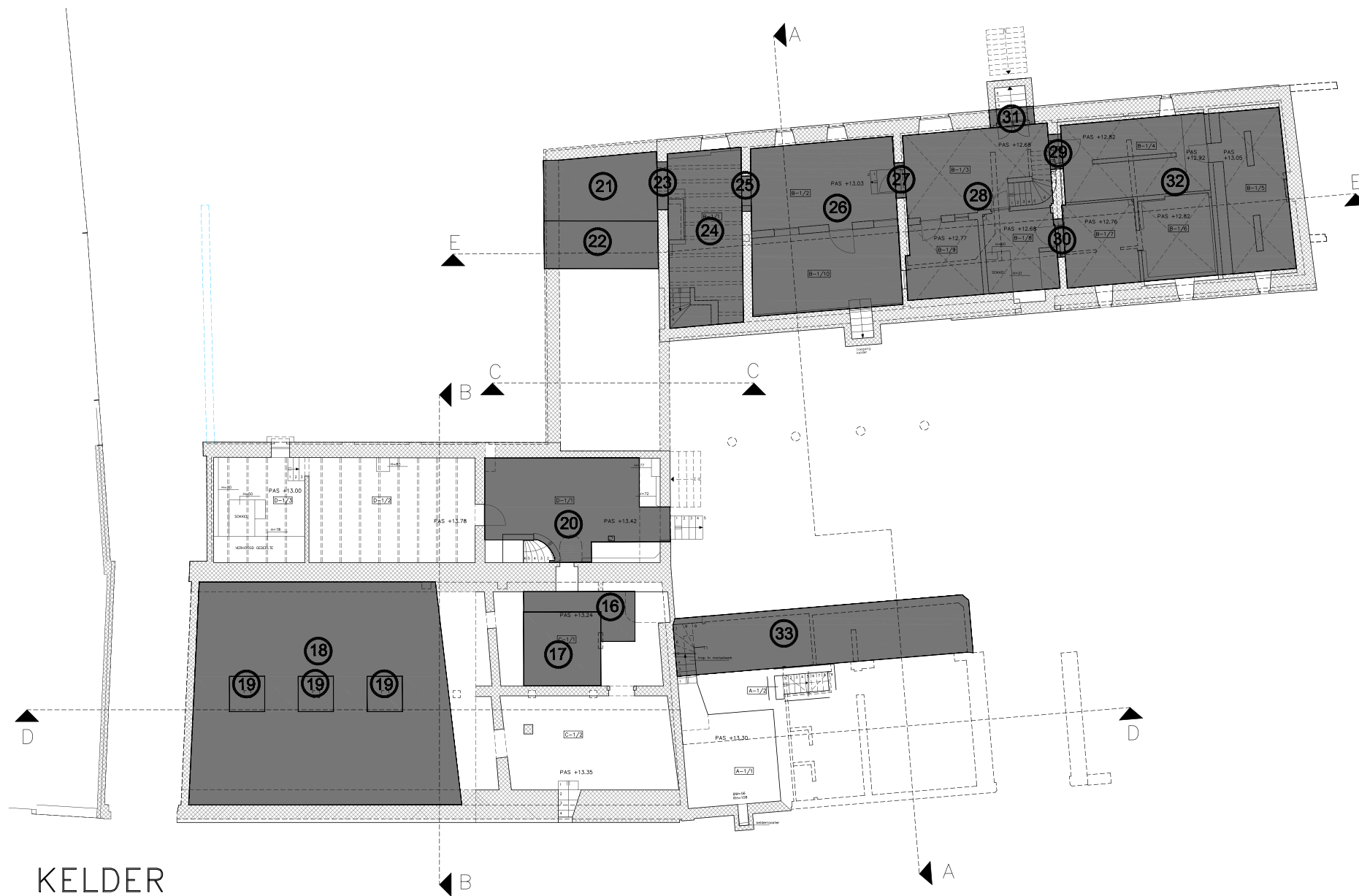
Uit te graven diepte: 2,10 m

Oppervlakte: 9,79 m²

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 4-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 4 werkdagen

Graafvlak 23

Overzicht van de graafvlakken, interieur

Niet onderzocht
Uit te graven diepte: 1,31 m
Oppervlakte: 0,92 m²
Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.
Te voorziene termijn: 1 werkdag

Graafvlak 24

Niet onderzocht
Uit te graven diepte: 1,31 m
Oppervlakte: 23,26 m²
Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 3-tal niveaus.
Te voorziene termijn: 4 werkdagen

Graafvlak 25

Niet onderzocht
Uit te graven diepte: 1,31 m
Oppervlakte: 0,60 m²
Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.
Te voorziene termijn: 1 werkdag

Graafvlak 26

Niet onderzocht
Uit te graven diepte: 1,31 m
Oppervlakte: 44,43 m²
Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 3-tal niveaus.
Te voorziene termijn: 8 werkdagen

Graafvlak 27

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 1,31 m
Oppervlakte: 0,63 m²
Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.
Te voorziene termijn: 1 werkdag

Graafvlak 28

Niet onderzocht
Uit te graven diepte: 1,00 m
Oppervlakte: 43,98 m²
Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.
Te voorziene termijn: 5 werkdagen

Graafvlak 29

Niet onderzocht
Uit te graven diepte: 1,00 m
Oppervlakte: 0,81 m²
Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.
Te voorziene termijn: 1 werkdag

Graafvlak 30

Niet onderzocht
Uit te graven diepte: 1,00 m
Oppervlakte: 0,56 m²
Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.
Te voorziene termijn: 1 werkdag

Graafvlak 31

Niet onderzocht
Uit te graven diepte: 1,00 m

Oppervlakte: 1,44 m²

Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.

Te voorziene termijn: 1 werkdag

Graafvlak 32

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 1,00 m

Oppervlakte: 65,90 m²

Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.

Te voorziene termijn: 6 werkdagen

Graafvlak 33

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 3,20 m

Oppervlakte: 30,85 m²

Voorstel: de volledige zone vlakdekkend opgraven in een 5-tal niveaus.

Te voorziene termijn: 8 werkdagen

Graafvlak 34

Niet onderzocht

Uit te graven diepte: 1,00 m

Oppervlakte: 10,00 m²

Voorstel: de volledige zone onder begeleiding van een archeoloog afgraven, die waar nodig registraties verricht.

Te voorziene termijn: 3 werkdagen

Totale termijn interieur: 62 werkdagen

5. SLEUVENFICHES

	FICHE PROEFSLEUF		
1.	Situering onderzoek		
1.1.	Plaats	Vilvoorde	
1.2.	Monument	Mattenkot	
2.	Situering proefsleuf		
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 1	
2.2.	Ligging	Onder de voormalige oostelijke pandgang, noord-zuid gericht	
2.3.	Grootte	L: 17 m / B: 1,90 m / D: ca. 1 m	
2.4.	Tekeningnummer	13: grondvlak	
3.	Beschrijving en opmerkingen		
	<p>Vlak A (14,50 TAW)</p> <p>Het oost- en westprofiel vertonen over de hele lengte verschillende puinlagen. De profielen werden niet opgetekend.</p> <p>Op een diepte van ca. 80 cm ligt in het noordelijk deel een vloer in baksteen (S82). Zowel in noordelijke als zuidelijke richting is de vloer afgebroken, in het oosten en westen loopt de vloer verder door in de profielen.</p> <p>Van een tweede vloertje (S79) kan de breedte ongeveer bepaald worden: de westelijke wand is aanwezig, de oostelijke wand bevindt zich in het profiel. De vloer is ca. 1 m breed. De bakstenen vloer is roestkleurig.</p> <p>Ten oosten van dit vloertje ligt een muurtje (S80) van twee stenen breed. Ertegen ligt fijn zwart puin (S81).</p> <p>De rest van het grondvlak bestaat uit grof en fijn puin. Hier en daar zijn vlekken aanwezig, wat het gevolg is van verschillende puinlagen (S79).</p> <p>Alle sporen zijn waarschijnlijk in verband te brengen met 19de- en 20ste-eeuwse activiteiten.</p>		<p>Vlak B (12,59 TAW)</p> <p>Slechts een derde van de sleuf werd verdiept tot ca. 2 m. Op deze diepte kwamen oudere sporen aan het licht. De bovenliggende lagen bestaan voornamelijk uit grof puin.</p> <p>Twee parallelle donkere sporen worden van elkaar gescheiden door een grijsgroenig zandig pakket dat wat houtskool- en baksteenspikels bevat, alsook sporadisch grote blokken natuursteen.</p> <p>De donkere sporen zijn zandig leem en bevatten heel veel resten van mossels, bot, leer, houtskool, kalkmortelbrokjes en kleine stukjes twijgen. Eén grote bodemscherf werd geïdentificeerd als 'Langerwehe' (14de eeuw).</p> <p>Tussen de donkere sporen en het profiel is de grond groenig, grof zandig leem. De randen rond de donkere sporen zijn donkergroen. Deze kleuren wijzen op oude waterwerking in de bodem.</p> <p>In het zuiden worden deze oudere sporen verstoord door een recente puinkuil.</p> <p>De relevante archeologische sporen liggen op deze plaats op een diepte van ca. 2 m</p>

Zicht naar het noorden. Centraal ligt het kleine vloertje, achterin de grote bakstenen vloer

Oude sporen op een diepte van 2 m.

Een dwarsmuurtje (S80) waartegen een pakket donker grind ligt.

De bodem van het type Langerwehe, 14de-eeuws.

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattekot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 2
2.2.	Ligging	Dwars door de voormalige binnentuin, haaks op gebouw D, noord-zuid gericht
2.3.	Grootte	L: 10,60 m / B: 1,80 m / D: ca. 1 m
2.4.	Tekeningnummer	-
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>Vlak A:</p> <p>Tot op een diepte van ca. 1 m bestaat deze sleuf uitsluitend uit grof puin. Op ca. 11 m van vleugel D is een dwarsmuurtje aanwezig. Dit ligt slechts 30 cm onder het huidige loopniveau. Vanaf dit muurtje is er een verharding van baksteen en cement aanwezig die onmiddellijk onder het huidige grind ligt. Het bodemarchief onder deze verharding is niet onderzocht gezien het met het huidige materiaal onmogelijk was die uit te breken.</p> <p>Vlak B:</p> <p>Eén derde van de sleuf werd tot 2,5 m verdiept. Op deze diepte vertoonde het grondvlak een donker pakket. Het gaat hier mogelijk om een oude leeflaag, die ook in alle ander sleuven werd aangetroffen.</p> <p>Vlak C:</p> <p>Er werd besloten om in deze sleuf de diepte van de moederbodem te registreren. De onverstoorde bodem bestaat uit gele leem en ligt algemeen net iets dieper dan 2,5 m onder het huidige vloerniveau. Omwille van veiligheidsredenen kon op deze diepte geen gedetailleerd onderzoek gebeuren.</p>	

Vlak A: Zicht op het noorden. Het grondvlak bestaat louter uit puin.

Vlak B: Zuidprofiel, onder muur.

Onder het puin ligt een fijnpuinig pakket. Daaronder ligt een donkere oude leeflaag (deze is op de foto enkel zichtbaar in het

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattenkot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 3
2.2.	Ligging	Op de zuidoosthoek van vleugel E, noord-zuid gericht
2.3.	Grootte	L: 5,40 m / B: 2,00 m / D: 1,70 m
2.4.	Tekeningnummer	-
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>Tegen de wand van vleugel E ligt een beerput, opgetrokken in baksteen en overwelfd met een tongewelf. Dwars op deze put werd de sleuf verdiept tot ca. 1,70 m, met als doel de eventuele verschillende opbouwfasen van de beerput te kunnen registreren.</p> <p>De stratigrafie van het westprofiel vertoont echter geen duidelijke sporen van dergelijke fasen. Slechts de bovenste rijen van het metselwerk zijn mogelijk hersteld.</p> <p>Tussen het grondvlak en het bovenste grofpuinig pakket - dat ca. 1,20 m dik is - ligt een grijsbruinig pakket met wat fijn puin (baksteen- en kalkmortelspikkels). Een geel lemige pakket vormt slechts een laag binnen het donkere pakket. De laag is ook in het grondvlak zichtbaar.</p> <p>De beerput lijkt achter de hand te zijn gebouwd. Dit betekent dat men tegen de wanden van een uitgegraven put de stenen metselde. Er is namelijk geen aanleg-sleuf aanwezig. Het metselverband is niet zichtbaar. Er is een harde, grijze kalkmortel gebruikt die grote kalkstippen bevat. Zowel de oostwand als de zuidwand lopen licht taps toe. In het noordprofiel is tegen de put wel enige stratigrafie zichtbaar. Deze staat echter eerder in relatie tot het puinpakket dat zichtbaar is in het oostprofiel, dan dat dit te maken heeft met de bouw van de put.</p> <p>In het oostprofiel is een bakstenen muur aanwezig. De bakstenen zijn roestkleurig. De onderkant van het muurtje is slecht 70 cm diep. Op de hoek van het oost- en zuidprofiel maakt deze een hoek.</p>	

Vlak B: overzicht van de sleuf. Rechtsboven is de beerput zichtbaar (met ingestort gewelf). Het westprofiel bestaat uit een grofpuinig pakket (1,20 m) met eronder een bruinig pakket met fijn puin. De lemige laag vormt een pakket binnen de bruine laag.

Er is geen aanleg-sleuf aanwezig.

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattenkot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 4
2.2.	Ligging	Loodrecht op vleugel B, noord-zuid gericht
2.3.	Grootte	L: 6 m / B: 2 m / D: 1,30 m
2.4.	Tekeningnummer	12: oostprofiel
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>Er zijn geen bouwnaden zichtbaar rondom de keldervensters, waardoor deze wellicht nog steeds hun oorspronkelijke grootte hebben. De plint in gerechtkante blokken kalksteen loopt nog ca. 1 m onder het huidige loopniveau door. De getrapte fundering is opgebouwd in baksteen (26 x 12 x 5,5 cm). Er is geen aanlegsleuf aanwezig. Tegen de fundering werd een klein scherfje roodbeschilderd aardewerk aangetroffen (ca. 12de eeuw). Echter, het bevindt zich in een laag (S89) die mogelijk deel uitmaakt van een ophogingspakket (S72), al is de eerst vermelde grijsgroener van kleur en kan het om een aparte laag gaan. Wegens zijn vindplaats gaat het echter om een scherp buiten context. De stratigrafie van het oostprofiel bestaat uit een recent grof puinpakket. Het daaronder liggende pakket is opgebouwd in verschillende lagen: bruin-zandleem (S72 en S75) en gele leem (S73). Beide lagen bevatten wat fijn puin en kunnen benoemd worden als ophogingspakketten.</p> <p>Onder het bruine pakket, ca. 1,40 m onder het huidige loopniveau, ligt een donkergrijsbruine laag (S52), een oude leeflaag.</p> <p>In het niet opgetekende westprofiel zijn verstoringen aanwezig door een grote puinkuil en een oude kabel.</p> <p>Waardevolle archeologische lagen bevinden zich dieper dan 1,20 m onder het huidige loopniveau.</p>	

Zicht op het noordprofiel. De hoge natuurstenen plint staat op een fundering in baksteen

Het oostprofiel met de verschillende ophogingspakketten.

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattenkot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 5
2.2.	Ligging	Loodrecht op vleugel B, naast de trap, noord-zuid gericht
2.3.	Grootte	L: 5 m / B: 2 m / D: 1,20 m
2.4.	Tekeningnummer	11: oostprofiel
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>De fundering van vleugel B is opgebouwd in baksteen (26 x 12 x 5,5 cm). Er is geen aanlegsleuf aanwezig. De fundering verjongt tweemaal: een eerste keer 40 cm, de tweede keer slechts ca. 7 cm. De onderkant van de fundering is niet bereikt. In het natuurstenen parament zit een gat voor een kabel.</p> <p>De algemene opbouw van de bodem bestaat uit drie lagen: een oude donkere leeflaag, een geel lemig ophogingspakket en de huidige humuslaag. Deze opbouw wordt in het westen verstoord door een sleuf voor een oude kabel en een grote kuil met fijn, beige grind. Dit laatste spoor is ook aanwezig in het grondvlak en in het oostprofiel (S76). In het oosten is de verstoring intenser door de bouw van een toegangstrap naar de kelder en het gelijkvloers van de B-vleugel. Een andere kabel verstoort de bovenste laag. Daarnaast is er ook nog een puinkuil.</p> <p>De oude leeflaag (S52) ligt quasi even hoog als de fundering van de B-vleugel en staat er mogelijk mee in verband. In het westprofiel is een klein puinkuiltje aanwezig in deze oude laag. De oude laag ligt ca. 80 cm onder het huidige looppniveau.</p>	

In het oostprofiel is de aanleg van de keldertrap zichtbaar. De overige lagen in het profiel bestaan uit grof en licht pui-nige ophogingspakketen.

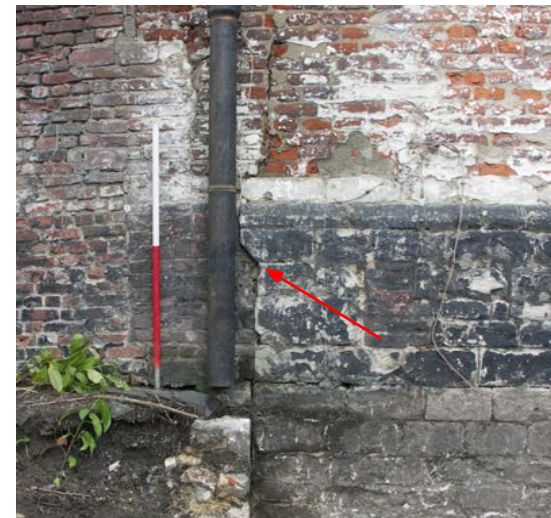
Opbouw van het westprofiel van onder naar boven: een oude leeflaag met puinkuil, een lemige laag zonder puin, de huidige laag.

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattenkot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 6
2.2.	Ligging	Tegen de zuidwesthoek van vleugel B, noord-zuid gericht
2.3.	Grootte	L: 4 m / B: 2 m / D: ca. 1 m
2.4.	Tekeningnummer	7: grondvlak, 8: oostprofiel
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>In het westen van de sleuf werd een oude dwarsmuur aangetroffen. Deze is opgebouwd in mooie gekantrechte blokken natuursteen. De fundering bestaat uit minder regelmatige natuurstenen, met schaars een baksteen in verwerkt. Er is een aanlegsleuf aanwezig die goed zichtbaar is in de oude donkere leeflaag, deze loopt echter niet tot tegen de gevel van de B-vleugel. Deze muur is getrapt afgebroken.</p> <p>De B-vleugel is duidelijk tegen deze verdwenen dwarsvleugel gebouwd. Ten eerste zijn beide muren niet ingewerkt. De B-vleugel staat tegen de oude gevel. Ten tweede ligt de druiplijst van de oude gevel onder een omgekeerde druiplijst van de B-vleugel. Ten derde ligt de bakstenen fundering van de bestaande vleugel over de natuurstenen fundering van de verdwenen dwarsvleugel. Het is duidelijk dat het loopniveau in oorsprong veel lager lag. Het parament van de plint van beide vleugels is zeer mooi en strak opgetrokken. Het oostelijk profiel wordt overheerst door een grote uitgraving die gevuld is met fijn beige puin. Dit spoor bedekt ook het grootste deel van het grondvlak. Een smalle donkere strook tussen dit spoor en de aanlegsleuf is mogelijk een oude leeflaag. Er zijn resten van flessen in teruggevonden, vervaardigd uit dik glas. Bij de registratie van het grondvlak werd slechts een representatief deel opgemeten.</p>	

Overzicht van de sleuf. Links is de afgebroken muur van de dwarsvleugel zichtbaar. In tegenstelling tot het bestaande gebouw had de vleugel een fundering in natuursteen.

De bouwnaad toont duidelijk hoe de bestaande vleugel tegen de verdwenen vleugel werd gebouwd. De druiplijst van het ouder gebouw is in profiel zichtbaar

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattenkot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 7
2.2.	Ligging	Tegen de zuidwesthoek van vleugel B, oost-west gericht
2.3.	Grootte	L: 4,20 m / B: 2,20 m / D: ca. 2,50 m
2.4.	Tekeningnummer	-
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>Vlak A: Vlak A is niet geregistreerd omdat er besloten werd deze sleuf te verdiepen.</p> <p>Vlak B (11,43 TAW): De fundering van vleugel B is opgetrokken in natuursteen en een weinig brokken baksteen. Ze vertrappt tweemaal (resp. 10 en 20 cm). Tegen het slordig metselwerk zit veel gele kalkmortel. Er is geen aanleg sleuf zichtbaar. Het opgaand mestelwerk bestaat uit baksteen. Er zijn heel wat bouwnaden aanwezig in de westgevel</p> <p>Onder de fundering bevindt zich een donkere, vochtige, zandlemige laag. Deze laag is ook zichtbaar in de noord- en zuidprofielen. Ze bevat wat fijn puin, bot en aardwerk, allemaal gaaf bewaard. Er werd een rand gevonden van een 9de eeuwse kogelpot. De donkere laag is een oude leeflaag.</p> <p>In het noordprofiel ligt boven de donkere laag een bruin zandlemig pakket. De scheiding tussen beide is nauwelijks zichtbaar. In het zuidprofiel hebben we de volgende pakketten: 1. de oude donkere laag, 2. een bruinig pakket met grof puin, 3. een bruine laag met wat fijn puin en 4. een reeks puinige laagjes, die deels te maken hebben met het plaatsen van de steunbeer. Het puinpakket (nr. 4) in het zuidprofiel is niet aanwezig in het noordprofiel.</p>	

Zuidprofiel

Noord- en oostprofiel

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattenkot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 8
2.2.	Ligging	Tegen de noordwesthoek van vleugel B, oost-west gericht
2.3.	Grootte	L: 3,30 m / B: 2,30 m / D: ca. 1,30 m
2.4.	Tekeningnummer	3: zuid- en westprofiel
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>Vlak A (12, 84 TAW):</p> <p>Het oostprofiel toont de fundering van de B-vleugel. Deze loopt duidelijk door in noordelijke richting, wat ook in sleuf 9 zichtbaar is. De fundering is duidelijk afkomstig van een dwarsgebouw en is hergebruikt voor de huidige vleugel. Dit was ook reeds zichtbaar in sleuf 6.</p> <p>In het zuidprofiel is de fundering van de steunbeer aanwezig. Deze bestaat uit grote, losse blokken natuursteen met hierop een wat compactere funderingslaag over de lengte van de steunbeer. De steunbeer zit niet in verband met de gevel van vleugel B en is dus later aangebracht.</p> <p>Het zuid-, west- en noordprofiel vertonen eenzelfde opbouw: onder de betegeling en betonlaag liggen een reeks compacte laagjes. Hieronder bevindt er zich een fijnpuinig pakket, dat op een donkere laag ligt. Deze laatste is gelijkaardig aan de oude leeflagen, aangetroffen in de overige sleuven. Het grondvlak vertoont een duidelijk verschil met deze laag en het grijsgroenig pakket, dat slechts in het noordprofiel zichtbaar is. Deze lemige laag bevat heel wat grote blokken natuursteen. Het gaat wellicht om versmeten moederbodem. Na een plaatselijke verdieping bleek onder deze laag opnieuw een donker pakket te zitten.</p> <p>De profielen zijn zwaar verstoord door een bakstenen goot. Deze loopt schuin vanuit het westprofiel naar het noordprofiel en is ook zichtbaar in sleuf 9. Het zuidprofiel wordt verstoord door een pijler in blauwe hardsteen.</p>	

Overzicht van de sleuf, gericht naar het oosten. In het grondvlak is de geel-groene verkleuring goed zichtbaar.

Zuidprofiel: de fundering van de steunbeer bestaat uit een hoop steenbrokken

	FICHE PROEFSLEUF		<p>respectievelijk een dunne roetkleurige laag en roestkleurige vlekken aanwezig.</p> <p>Vlak B: Ongeveer de helft van de sleuf werd verdiept tot vlak B. In het grondvlak zijn slechts twee sporen zichtbaar: een donkerbruine compacte laag aan de oostzijde en een muur in bak- en natuursteen (S35bis) aan de westzijde. Deze muur loopt in het verlengde van S35 maar is hier breder. Het is daardoor niet duidelijk of het om dezelfde muur gaat. Tegen de muur aan loopt een grillig groen bandje, dat te maken heeft met de waterhuishouding.</p> <p>In het zuidprofiel is te zien dat S48, zoals geregistreerd in vlak A, niet dieper aanwezig is. Dit geldt eveneens voor de aanzet van de trap. Hieronder is een pakket puin aanwezig (S41), vermoedelijk van de gedeeltelijke afbraak van spoor S35bis. De trap staat dus niet in verband met spoor 35bis.</p> <p>Het westprofiel bestaat uit puinlagen, vermoedelijk afkomstig van de gedeeltelijk afbraak van de dwarsmuur.</p> <p>In het westprofiel is een duidelijk onderscheid te zien tussen de puinpakketten en de oude leeflaag.</p>
1.	Situering onderzoek		
1.1.	Plaats	Vilvoorde	
1.2.	Monument	Mattenkot	
2.	Situering proefsleuf		
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 9	
2.2.	Ligging	Tegen de noordwesthoek van vleugel B, noord-zuid gericht	
2.3.	Grootte	L: ca. 7 m / B: 2 m / D: ca. 1 m	
2.4.	Tekeningnummer	5: grondvlak A, 16: grondvlak B en oostprofiel	
3.	Beschrijving en opmerkingen		
	<p>Vlak A:</p> <p>In het verlengde van de westgevel van vleugel B zijn de resten van een dwarsmuur in natuursteen geregistreerd (S 35). De resten zijn slechts over een lengte van twee meter bewaard. Het einde is moeilijk te registreren en wordt verstoord door andere sporen. Het metselwerk zit in verband met de fundering van de vernoemde gevel. Dit is duidelijk zichtbaar in sleuf 8. De verdwenen dwarsvleugel is dus niet tegen vleugel B opgetrokken.</p> <p>Tegen deze oude muur is een put gemetst, waarvan de diepte niet kon worden bepaald. Tegen de bestaande muren is deze slechts 1 baksteen dik. Op het uitgegraven niveau is deze put opgevuld met asfalt. De goot die aanwezig is in sleuf 8, komt of vertrekt vanuit deze put. Op deze plaats is ook de natuurstenen fundering doorbroken.</p> <p>Centraal in de sleuf ligt een kluwen van sporen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metselwerk, schuin overheen de sleuf, opgebouwd uit grote blokken natuursteen. Dit spoor lijkt in relatie te staan tot de oude fundering maar dit is in het grondvlak niet zichtbaar (S48) - Een bakstenen spoor, met een duidelijk getrapte structuur (S39) - Een halfcirkelvormig fijnpuinig spoor (S41) <p>De laag op het aangesneden niveau is donker grijsbruin en licht puinig. Hierin zijn nog twee opmerkelijke sporen geregistreerd (S46 en S43). Het laatste is rond en roestkleurig. Ook in het oostprofiel en het grondvlak zijn</p>		

Sleuf 9, vlak A

Sleuf 9, vlak B

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattenkot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 10
2.2.	Ligging	Tegen de noordgevel van vleugel B, noord-zuid gericht
2.3.	Grootte	L: 7,5 m / B: 1,8 m / D: ca. 1 m
2.4.	Tekeningnummer	-
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>In het zuiden is de sleuf slechts 1,3 m breed wegens de aanwezigheid van een recent afvoerputje. Ongeveer 1,80 m van het zuidprofiel ligt een grote gemetste afvoerput in de sleuf waardoor de sleuf op die plaats slechts 80 cm breed is.</p> <p>Op een diepte van 80 cm bevindt zich een elektriciteitskabel die nog werkzaam is. Daaronder ligt een oudere kabel. Tot een diepte van 1 m is het archeologisch pakket zeker verstoord. Dit is ook te zien in het oostprofiel. Dit bestaat uit een reeks puin- en ophogingspakketten. Dit profiel werd enkel gefotografeerd.</p> <p>Het opgaand mestelwerk van het zuidprofiel verjongt een drietal centimeter op een diepte van 54 cm onder het huidige looppniveau. Onder dit niveau is de fundering opgebouwd in baksteen (25 X 12 X 5 cm). Erboven bestaat het metselwerk uit gekantrechte natuurstenen blokken. De plint in natuursteen heeft een totale hoogte van 1,08 m. Het is niet duidelijk op welke diepte het 17de-eeuwse looppniveau ligt.</p> <p>Deze zone is volledig verstoord en heeft geen archeologische waarde.</p>	

Sleuf 10, oostprofiel

	FICHE PROEFSLEUF		
1.	Situering onderzoek		
1.1.	Plaats	Vilvoorde	
1.2.	Monument	Mattenkot	
2.	Situering proefsleuf		
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 11	
2.2.	Ligging	Tegen de westgevel van gebouw A, oost-west gericht	
2.3.	Grootte	L: 8,60 m / B: 2 m / D: ca. 1,20 m	
2.4.	Tekeningnummer	2: zuidprofiel, 4: grondvlak A, 10: noordprofiel, 14: grondvlak B, 15: profielen,	
3.	Beschrijving en opmerkingen		
	<p>Vlak A:</p> <p>In sleuf 11 zijn zware verstoringen aanwezig door elektriciteits- en andere leidingen en een afvoerput. Aan de oostzijde zijn deze verstoringen zichtbaar tot 1 m 40 onder looppniveau.</p> <p>In het oostprofiel werd een zware, onregelmatige fundering vrijgelegd onder gebouw A. Deze fundering is te zwaar om gediend te hebben voor de aanbouw en hoort dus bij een ouder gebouw. Enkel in de zuidhoek werd een aanlegsleuf geregistreerd. Het parement bestaat uit onregelmatige blokken natuursteen, enkel voor het opgaand metselwerk zijn gekantrechte blokken gebruikt, samen met baksteen. In het noordprofiel is een uitsprong aanwezig die mogelijk tot de fundering van het poortgebouw behoort.</p> <p>De westmuur van het poortgebouw is gebouwd op een fundering van gekantrechte natuursteenblokken. Haaks op deze fundering loopt in westelijke richting een muur maar de relatie tussen beide is niet duidelijk.</p> <p>In het westelijk deel van de sleuf werd een stuk muur van ongeveer 50 cm hoog aangetroffen, opgebouwd in bak- en natuursteen. De muur loopt vanuit het zuidprofiel in noordelijke richting maar niet tot in het noordprofiel.</p> <p>In het zuidprofiel is een langwerpige verstoring aanwezig die naar het</p>		<p>westprofiel loopt. Bij de uitgraving van vlak B blijkt het om een bakstenen goot te gaan.</p> <p>In het grondvlak is hier eveneens de donkere, oude leeflaag aanwezig. Deze laag kenmerkt zich door zijn donkere kleur met weinig puin, relatief veel houtskoolpartikels en scherven grijs aardewerk.</p> <p>Vlak B:</p> <p>In sleuf 11 gebeurde een verdieping tot op de moederbodem. In het noordprofiel zijn vele laagjes en kuilen aanwezig waarvan de aflijning vaag is, de fases moeilijk te onderscheiden en de relatie onderling niet te duiden.</p> <p>In het zuidprofiel is een diepe kuil te zien voor de aanleg van de bakstenen goot. Ook in het westprofiel is een kuil aanwezig die in verband kan worden gebracht met deze goot. In dit profiel werd een vlek geregistreerd die een diepte had tot net boven grondvlak B en die mogelijk als een paalkuil kan worden geïnterpreteerd.</p> <p>In het grondvlak zijn drie duidelijke kuilen aanwezig, waarvan er twee elkaar overlappen en een kleine, minder zichtbare kuil. De ondiepe kuilen kenmerken zich door een donkere, zandige vulling met weinig aardewerk en op de bodem bevindt zich een laag natuursteenbrokken, die vermoedelijk een natuurlijke laag is.</p> <p>De moederbodem manifesteert zich als een zandige, lichtbruin-grijze laag, eronder een laag natuursteenbrokken en tenslotte gelig groen zand met verspreide stenen.</p>

Zicht op vlak A

Zicht op vlak B

Oostprofiel

Coupe op één van de paalkuilen, onderaan is de laag natuursteenknollen zichtbaar

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattenkot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 12
2.2.	Ligging	Tegen het poortgebouw, oost-west gericht
2.3.	Grootte	L: 7 m / B: 2 m / D: 0,80 m (O) tot 1 m (in het W)
2.4.	Tekeningnummer	6: grondvlak en 9: noordprofiel
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>Het regelmatige metselwerk van het poortgebouw loopt slechts drie lagen dieper onder het huidige loopniveau. Daaronder is de fundering opgebouwd uit blokken natuursteen in een onregelmatig metselverband. Boven het loopniveau zijn achter de cementering van de gevel verschillende materialen en bouwnaden aanwezig.</p> <p>Het grondvlak heeft algemeen een donker grijsbruine kleur en bevat weinig fijn puin. Enkele vlekken in deze laag zijn slechts onduidelijke aparte sporen. Opvallend is de grote hoeveelheid houtskoolspikkels. In het oosten concentreren die zich tot het spoor S60.</p> <p>Centraal in de sleuf bevinden zich de resten van een muurtje. Dit is deels in natuursteen en deels in baksteen opgebouwd. Mogelijk heeft men bij de bouw van een bakstenen constructie de schuingezakte natuurstenen fundering gebruikt als basis. De natuurstenen blokken zijn mooi gekantrecht, wat eerder wijst op opgaand metselwerk. Het geheel loopt niet door in het zuidprofiel. Een tweede structuur is een goot, opgebouwd in baksteen en afgedekt door blauwe natuursteen (enkel te zien in de profielen). De goot is deels beschadigd bij het uitgraven van de sleuf. De goot leunt tegen een derde structuur: de resten van een natuurstenen constructie. In de profielen is deze muur nog aanwezig tot 20 cm onder het huidige loopniveau. Door de zwakke constructie is een deel tijdens het graafwerk verwijderd. De grens in het westen is onduidelijk omdat de sleuf hier eindigt.</p> <p>In het noordprofiel is tegen de natuurstenen constructie een constructie in baksteen aanwezig. Deze vormt een hoek en is bezet met mortel.</p>	

Zicht op sleuf 12

Detail van spoor 55

	FICHE PROEFSLEUF	
1.	Situering onderzoek	
1.1.	Plaats	Vilvoorde
1.2.	Monument	Mattenkot
2.	Situering proefsleuf	
2.1.	Sleufnummer	SLEUF 13
2.2.	Ligging	Tussen vleugel A en B, haaks op de scheidingsmuur tussen vleugel C en D, oost-west gericht
2.3.	Grootte	L: 11,65 m / B: 1,80 m / D: 0,60 tot 0,80 m
2.4.	Tekeningnummer	1: grondvlak
3.	Beschrijving en opmerkingen	
	<p>De sleuf werd niet tot tegen de kelder van vleugel C/D getrokken. Het huidig loopniveau bestaat deels uit gras, deels uit plaveien. Onder de plaveien ligt een dikke laag beton. Onder het gras ligt een 70 cm dikke lemige laag. De rest van de profielen vertonen verschillende onbelangrijke puinlagen. De profielen werden daarom niet opgetekend. Het bovenste archeologische spoor is een muur in natuursteen en ligt 40 cm onder het huidig loopniveau.</p> <p>Het noord- en zuidprofiel worden verstoord door een afvoerpijp die schuin over de sleuf loopt. Hierdoor is ook een muur (S7) verstoord. In de lengte zijn resten van een muur of fundering aanwezig (S2). De muur loopt niet door in het westprofiel maar lijkt in het westen twee kleine aanbouwen te hebben, zowel naar het noorden als zuiden toe. Het vierkante spoor in het oosten is niet te identificeren (S8 en S9). De bodem op dit niveau is donker bruin (S11) en bevat fijn tot grof puin. Het gaat hier om een ophogingspakket.</p> <p>Een plaatselijke verdieping tussen S2 en S5 toont op een diepte van ca. 10 cm een donkere laag met relatief veel houtskoolspikkels. Er kwam wat grijs fijn aardewerk uit. De scheiding met de bovenste laag is niet heel duidelijk, wel is er een aanlegssleuf zichtbaar, afkomstig van S5. De donkere laag is een oude leeflaag.</p>	

Sleuf 13, westzijde

Sleuf 13, oostzijde

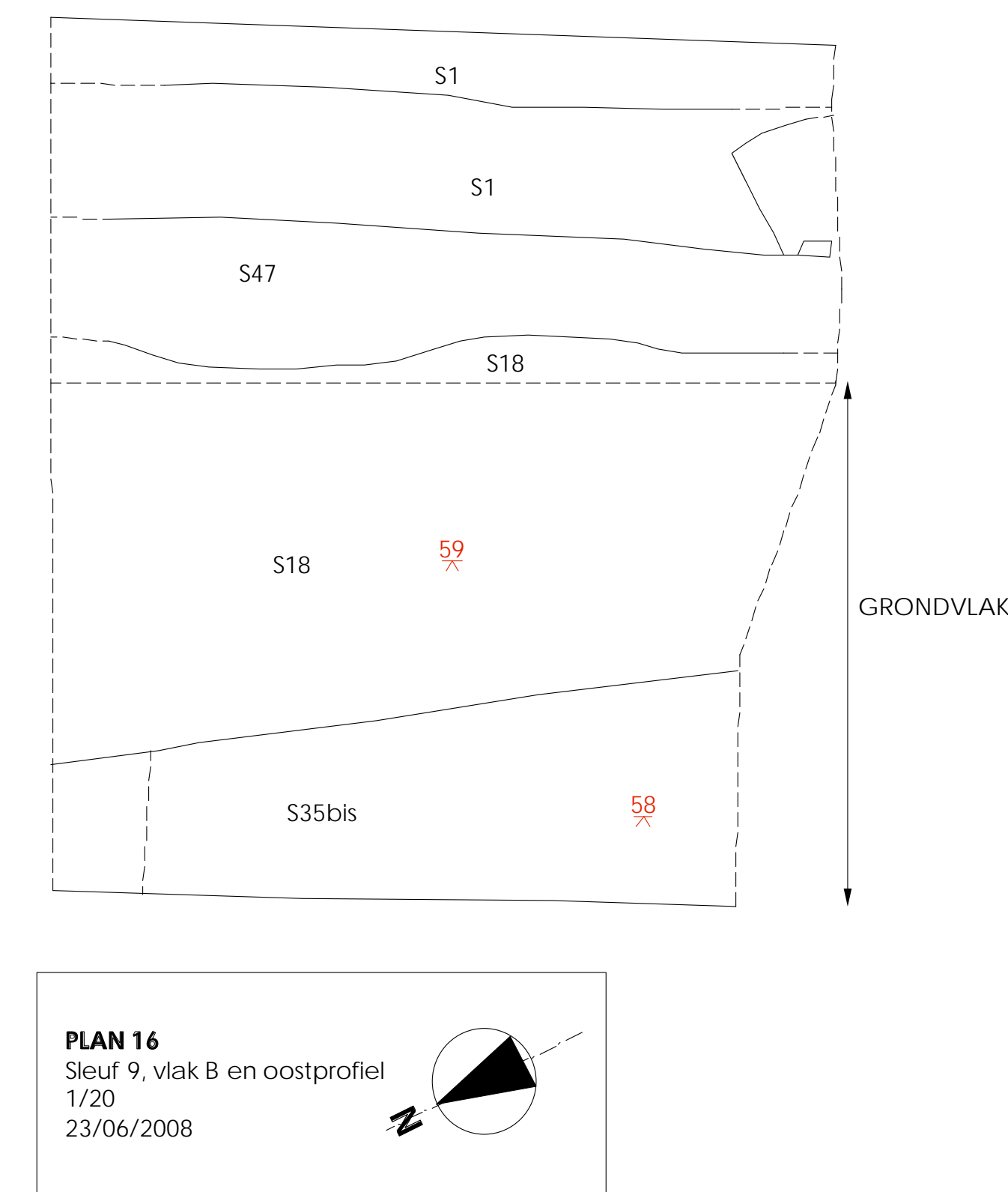
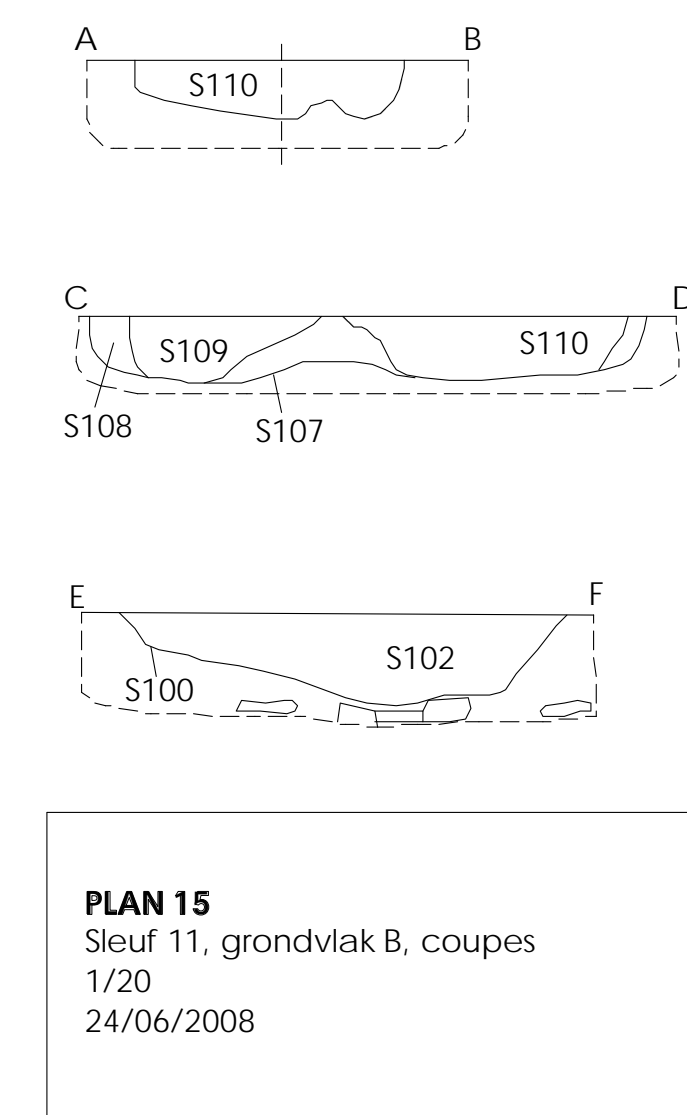
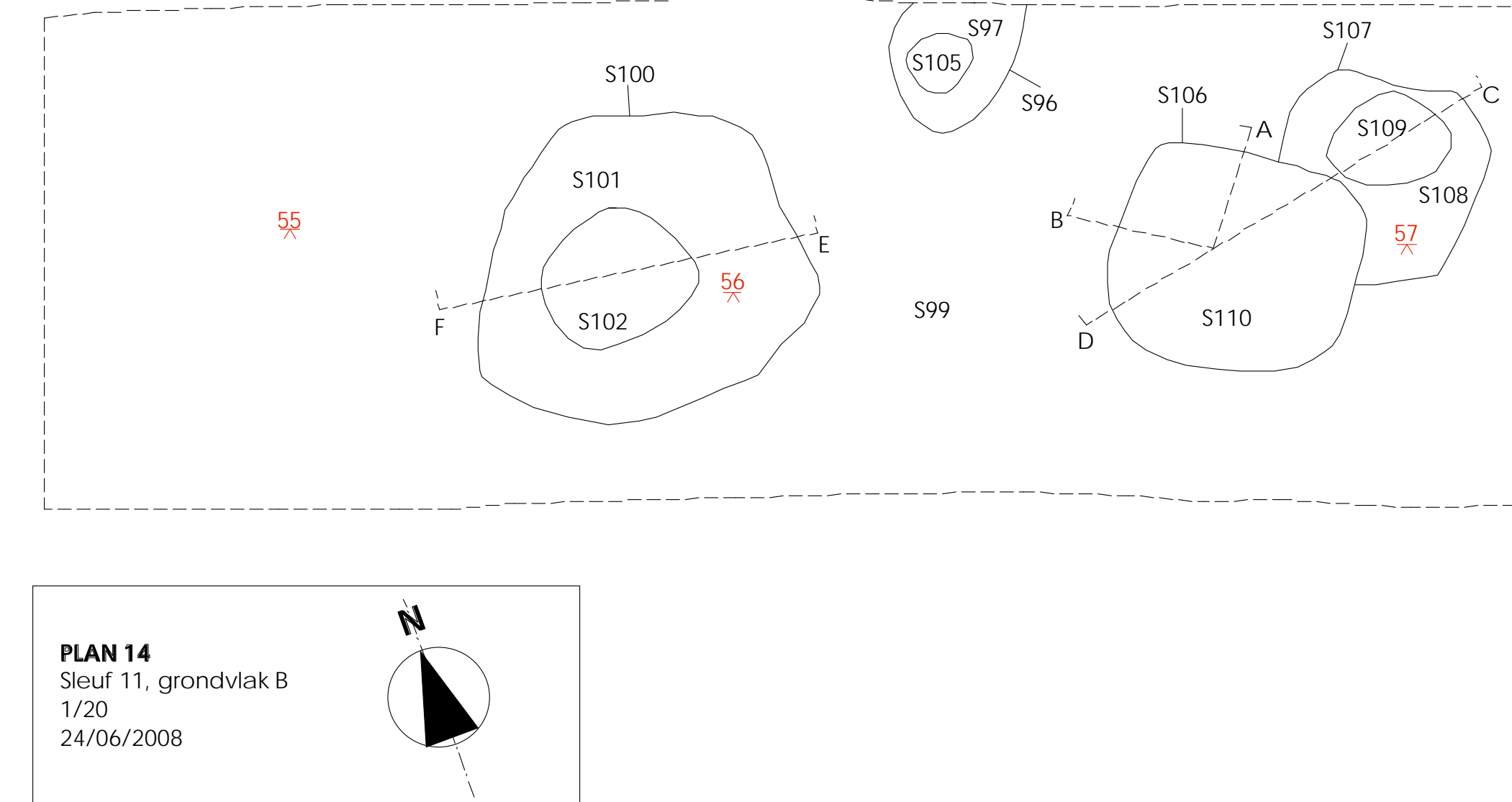
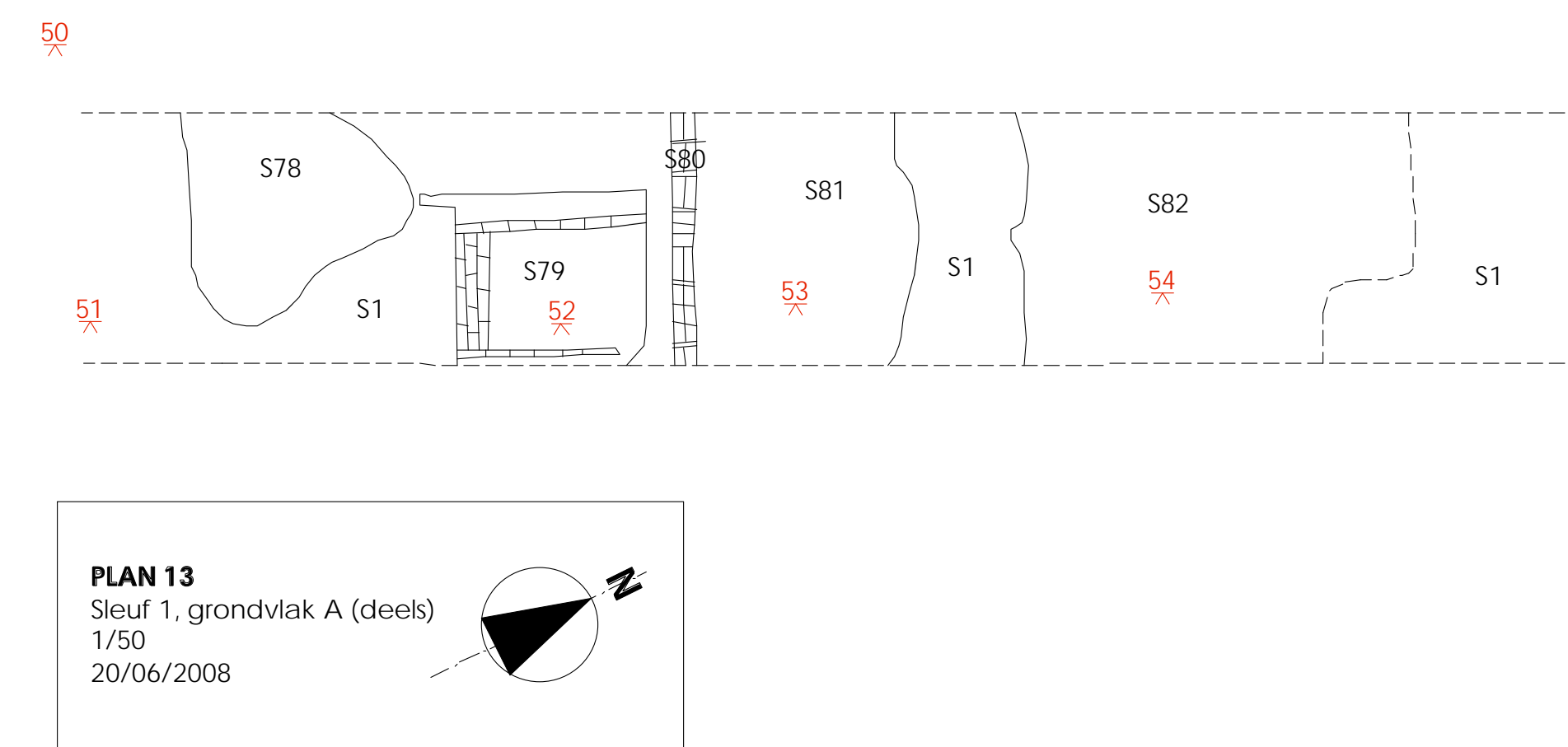
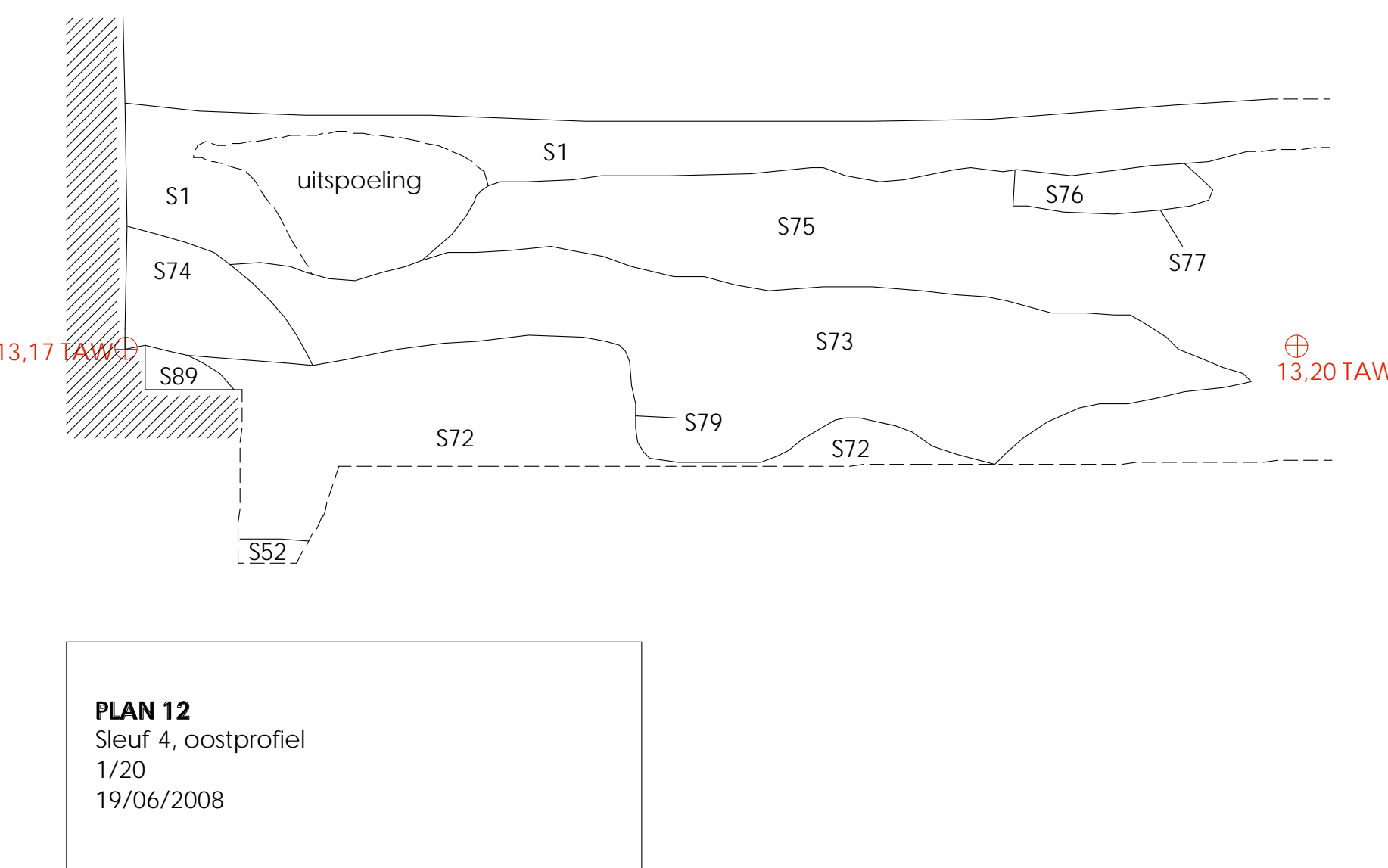
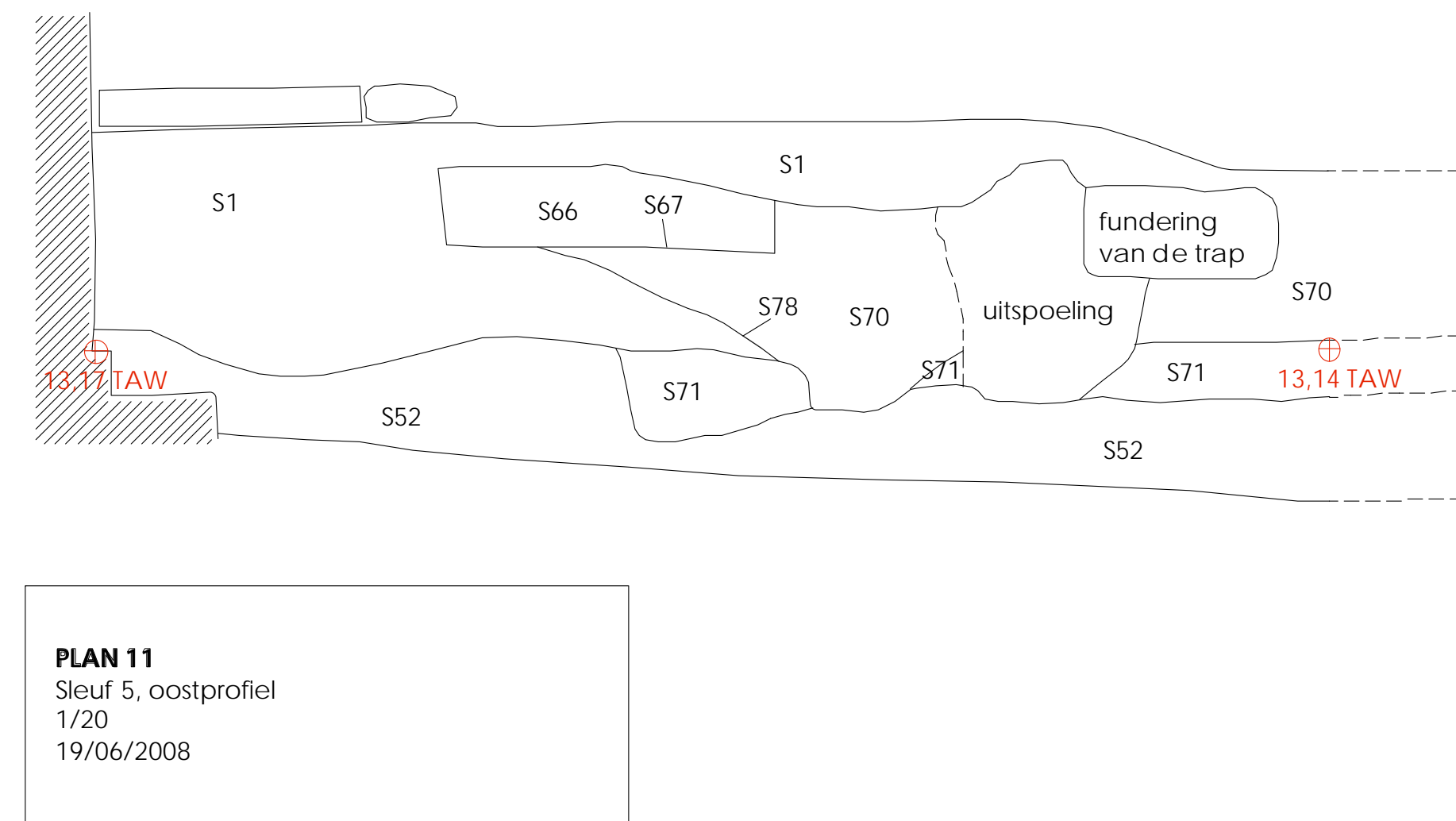
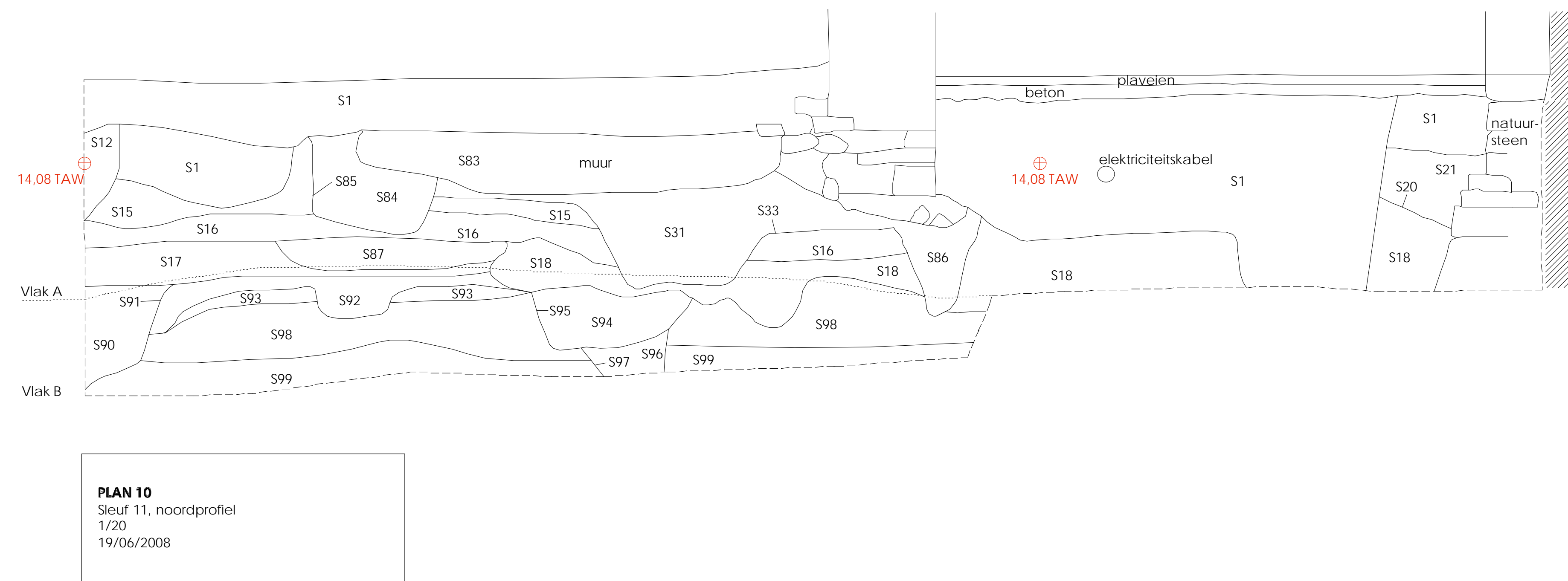
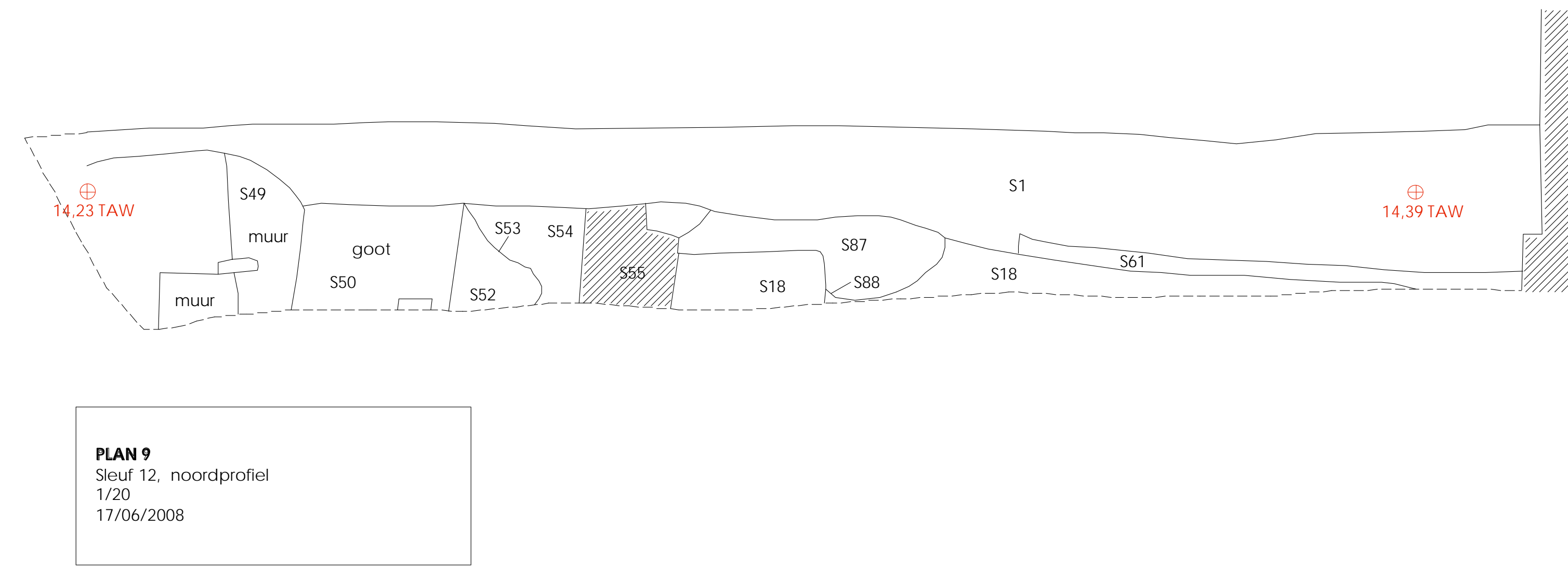
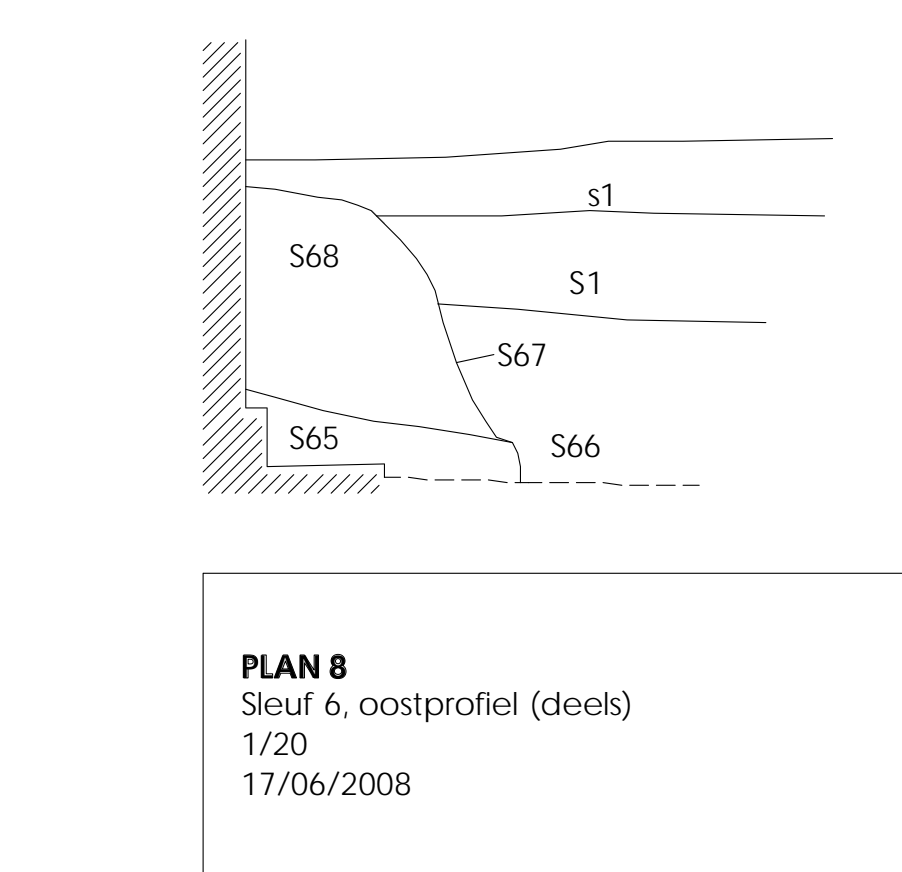
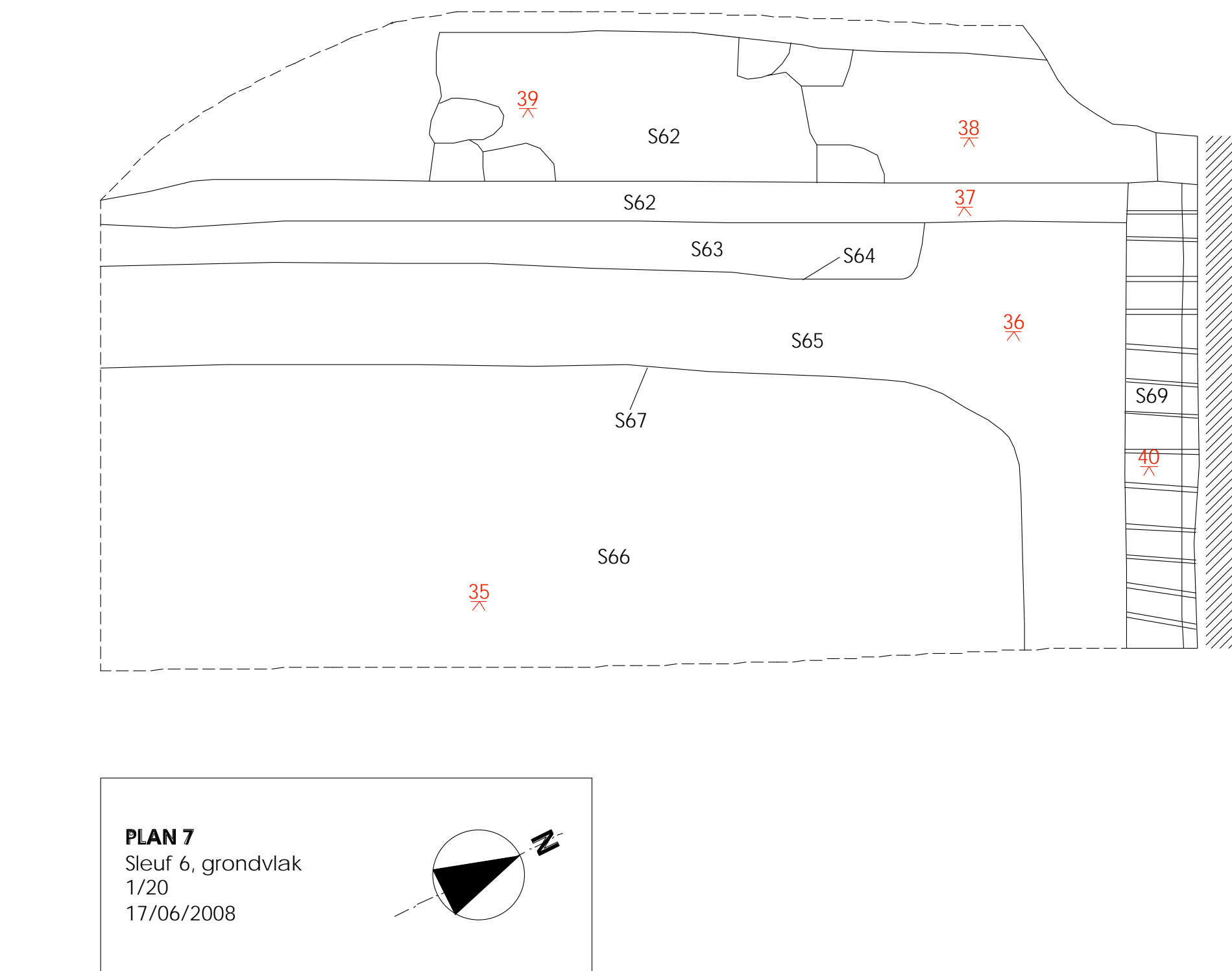
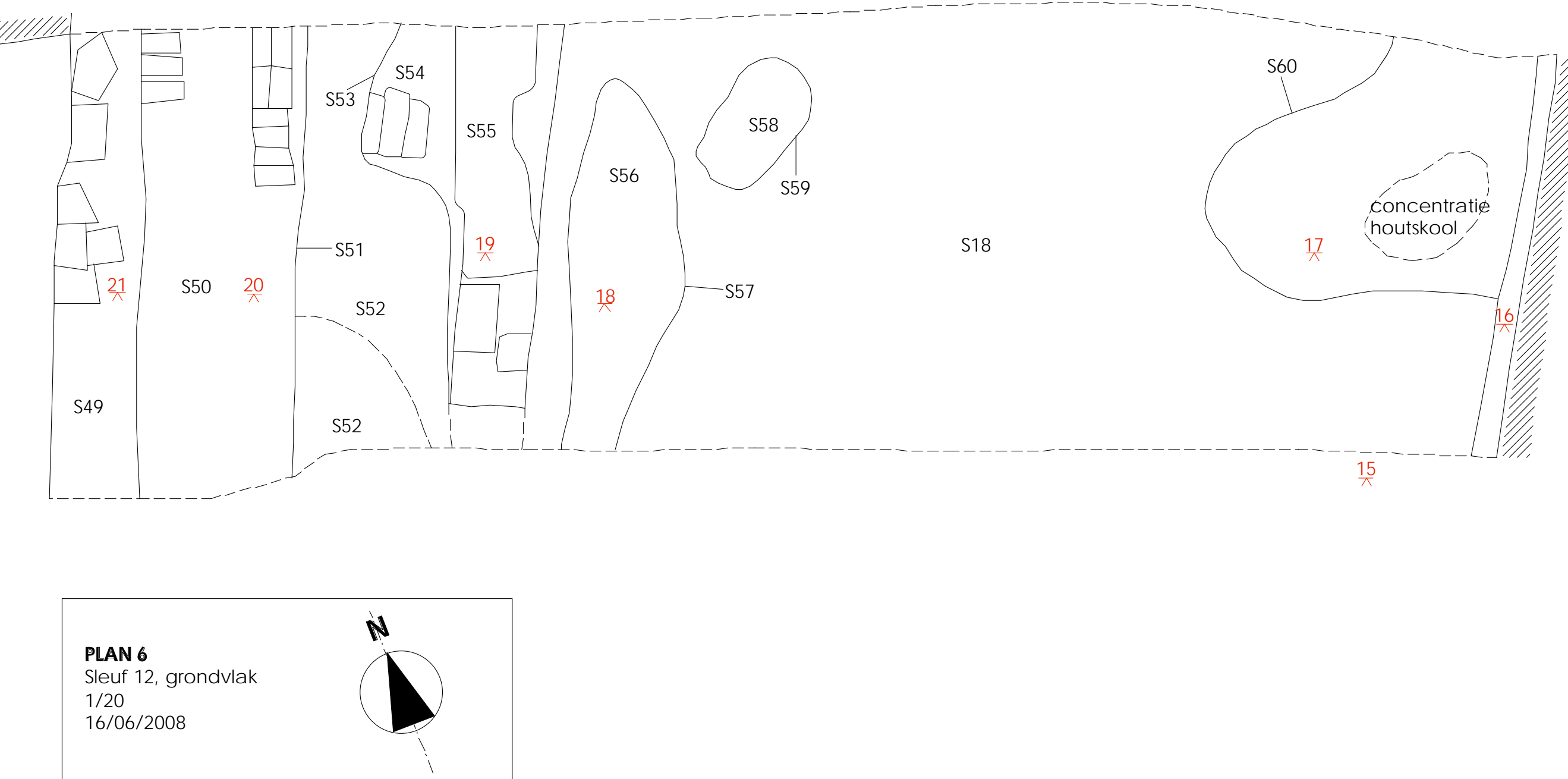
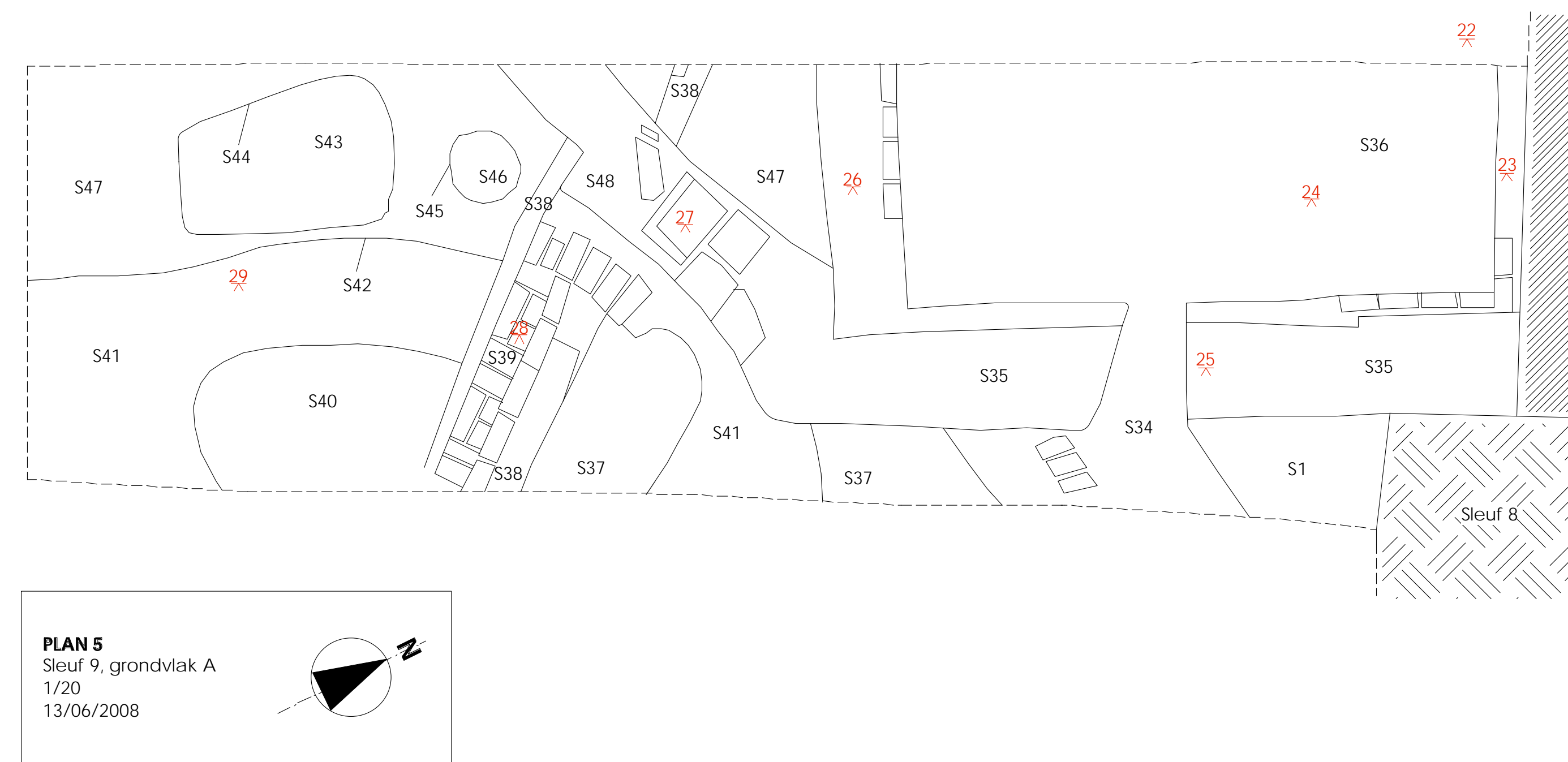
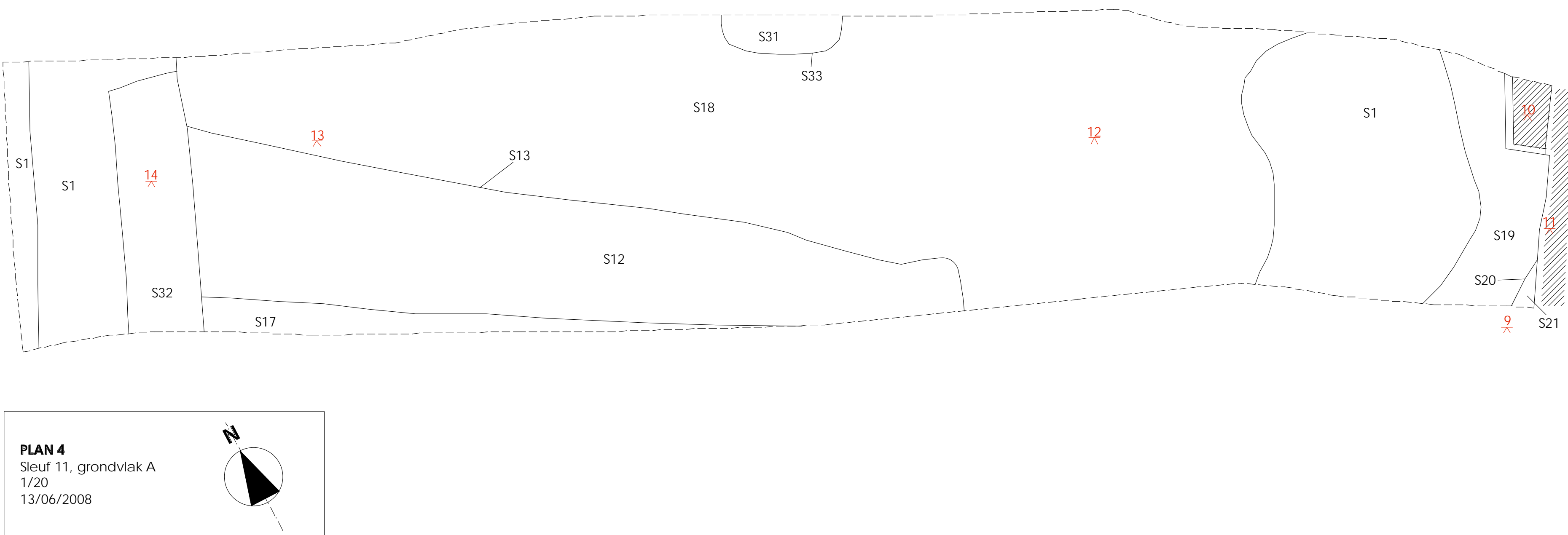
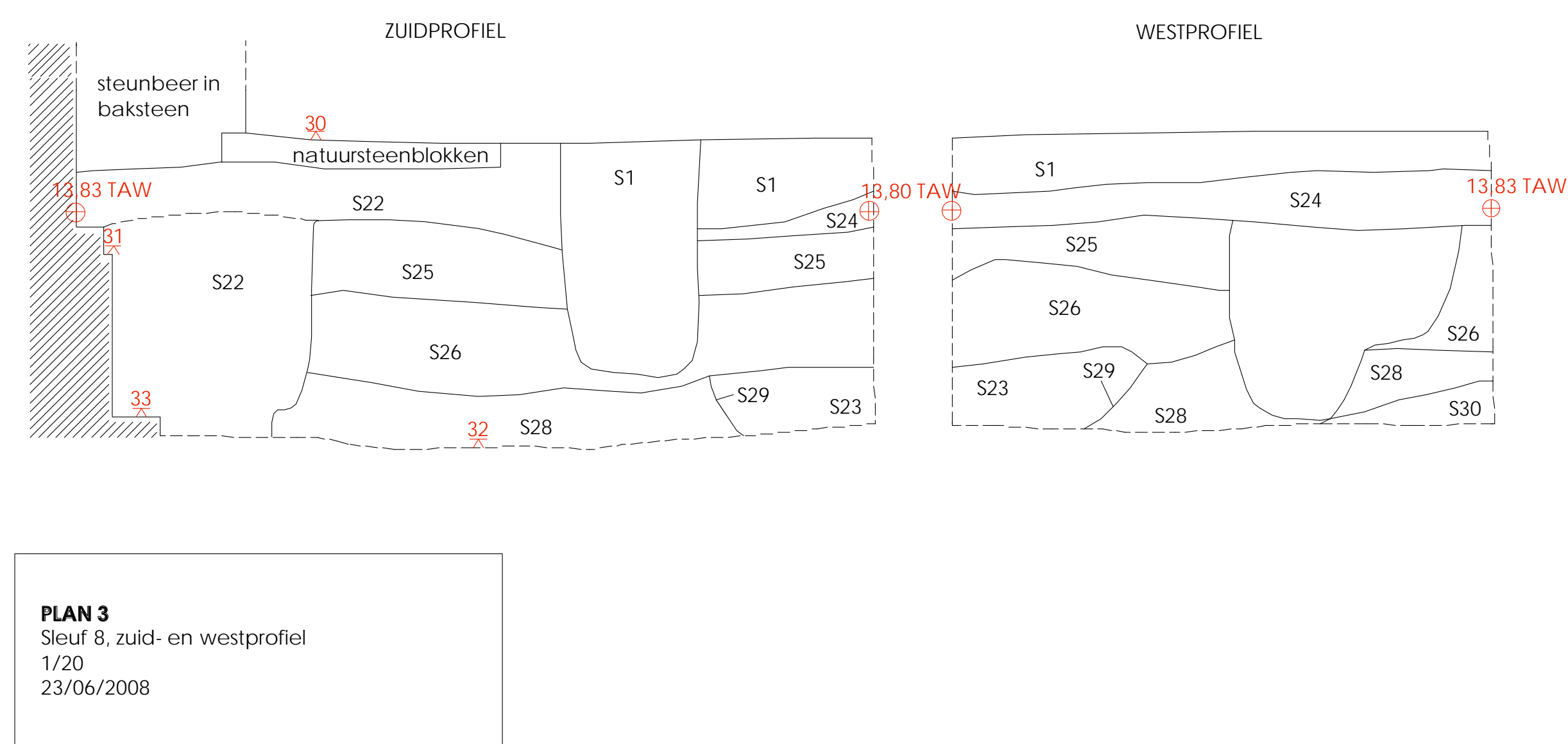
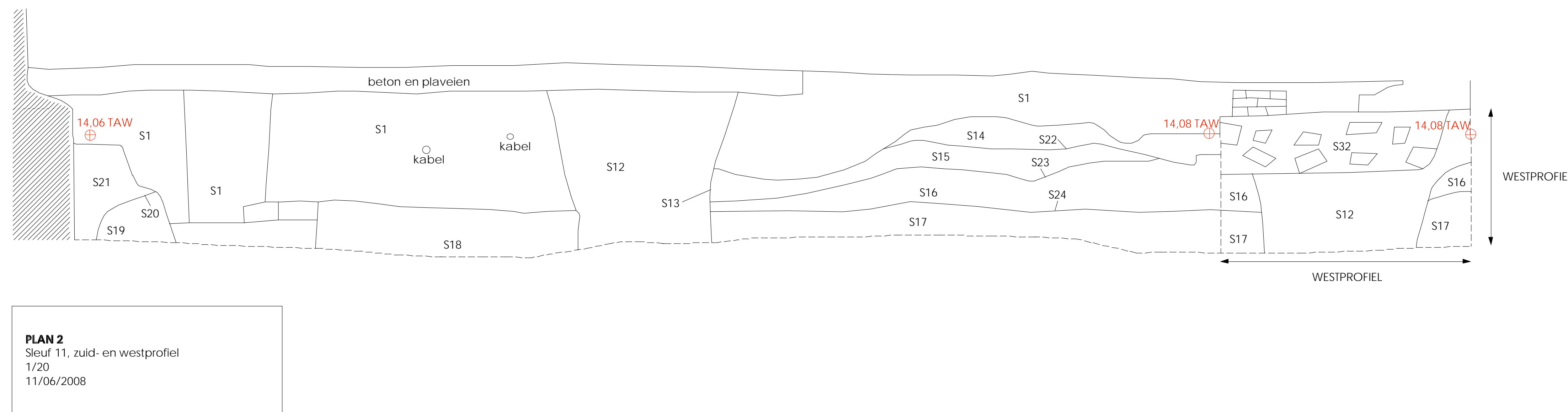
6. PLANLIJST

1. Sleuf 13, vlak A, grondvlak, 1/20, 11 juni
2. Sleuf 11, vlak A, zuid- en westprofiel, 1/20, 11 juni
3. Sleuf 8, vlak A, zuid- en westprofiel 1/20, 23 juni
4. Sleuf 11, vlak A, grondvlak, 1/20, 13 juni
5. Sleuf 9, vlak A, grondvlak, 1/20, 13 juni
6. Sleuf 12, vlak A, grondvlak, 1/20, 16 juni
7. Sleuf 6, vlak A, grondvlak, 1/20, 17 juni
8. Sleuf 6, vlak A, deel van het oostprofiel, 1/20, 17 juni
9. Sleuf 12, vlak A, noordprofiel, 1/20, 17 juni
10. Sleuf 11, vlak A, noordprofiel, 1/20, 19 juni
11. Sleuf 5, vlak A, deel van oostprofiel, 1/20, 19 juni
12. Sleuf 4, vlak A, deel van oostprofiel, 1/20, 19 juni
13. Sleuf 1, deel van grondvlak A, 1/50, 20 juni
14. Sleuf 11, grondvlak B, 1/20, 24 juni
15. Sleuf 11, vlak B, coupes S101-S102-S110-S108-S109, 1/20, 24 juni
16. Sleuf 9, vlak B, grondvlak en oostprofiel, 1/20, 23 juni

7. VONDSTENLIJST

- Sleuf 9, S40 of S41
Sleuf 12, S54
Sleuf 4, S72
Sleuf 11, S18
Sleuf 5, S52
Sleuf 4, S75
Sleuf 6, S65
Sleuf 4, S74
Sleuf 13, oude leeflaag (zonder nummer)
Sleuf 11, S19
Sleuf 11, S102 en S101
Sleuf 11, S109
Sleuf 11, S110
Sleuf 1, donker spoor (zonder nummer)
Sleuf 7, oude leeflaag (zonder nummer)

LEGENDE

 Muur in natuur- of baksteen

 Hoogtemeting

HOOGTEMETINGEN OP DE PIANEN	
1. 13,72 TAW	26. 13,78 TAW
2. 13,78 TAW	27. 13,69 TAW
3. 14,05 TAW	28. 13,62 TAW
4. 13,81 TAW	29. 13,60 TAW
5. 13,95 TAW	30. 13,72 TAW
6. 13,95 TAW	31. 13,69 TAW
7. 14,07 TAW	32. 12,84 TAW
8. 14,39 TAW	33. 12,99 TAW
9. 14,46 TAW	34. 13,84 TAW
10. 14,46 TAW	35. 13,71 TAW
11. 14,07 TAW	36. 12,89 TAW
12. 13,18 TAW	37. 12,91 TAW
13. 13,13 TAW	38. 13,60 TAW
14. 14,20 TAW	39. 13,40 TAW
15. 14,05 TAW	40. 14,05 TAW
16. 14,37 TAW	50. 14,50 TAW
17. 13,38 TAW	51. 13,41 TAW
18. 13,71 TAW	52. 13,77 TAW
19. 14,08 TAW	53. 13,61 TAW
20. 14,05 TAW	54. 13,71 TAW
21. 13,61 TAW	55. 12,63 TAW
22. 14,28 TAW	56. 12,68 TAW
23. 14,12 TAW	57. 13,12 TAW
24. 13,77 TAW	58. 13,12 TAW
25. 13,71 TAW	59. 13,08 TAW

